

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Bibliothèque nationale de France

LVCIANI

SAMOSATENSIS,

Hermotimus, siue de se

Etis Philosophorum,

Conrado Go

denio ins

terpre
te.

Louani Apud Theodoricum Martinum
Alostensem, Anno .M.D. XXII.

Z Rime

CONRADVS GOCLENIVS CLAS
rissimo viro Thomæ Moro Senerissimi Re
gis Anglorum a thesauris, Salutem
dicit plurimam.

Ppido me pudet, More doctissime idemq;
humanissime, quoties memoria reputo, q
amanter me non semel ad mutuam amici
tiam prouocaris, qui hactenus nihil tibi re
sponderim. Nec sane in promptu est, quo
me colore ab inhumanitatis uitio expurgem. Si dicam
non fuisse tabellarios opportune ad manum, metuo ne
faciat quorundam uanitas, qui se hoc prætextu solent
defendere, sicubi in officio cessent, uera narranti ut non
habeatur fides. Si culpam in occupationes reiſciā, cau
ſerq; minimū superesse ocii, in hac publice docendi pro
uincia, fortasse uidebitur excusatio in speciem, q re ue
ra iustior. Q uis enim tanta negotiorum sarcina premi
tur, aut cui tam sunt angusta temporis spacia, cui non
tantillum relinquatur, quod eiūmodi amicīcīae conci
liandae impariat, cuius gratia uel uadimonīū erat de
serendum. Sinautem ita agam, me, quod in hac causa
unicum poterat esse defensionis præsidium, non igna
rum mediocritatis meae, nec ignarū angustæ in re lite
aria supellestilis, non ausum literis interpellare Morū,
eruditioñis gloria in primis clarum, omnibus ingenii
dotibus eximium, omni uirtutum genere excultū, de
inde, quod in egregia uirtute solet esse rarissimum, pa
ribus fortunæ muneribus subnixum, quæ indies nouis
quibusdam incrementis a Regis potentissimi beneficē
tia augeatur, nimirū formidasse ne repudiarer nouis &
impar hospes, ne nō esset locus nouo amiculo, inter tot
ueteres, eosq; uniuersi orbis & uirtute, & rara doctrina
prima

primarios. At hanc arcem mihi famolim tua humanitate candoreq; subuertisti funditus, qui tua sponte mihi, id uix sperare auso, amiciciæ fores ultro inuitas, aperuiti. Proinde etiam atq; etiam uercor, ne iure parum humanus habear, qui ad limen vocatus, non sim ingressus, & manu utraq; non arripuerim, obuiis ulnis excipi entem hospitem, nec datu acceperim id, quod summis erat mihi uotis expetendum. Cæteru ut aliquando tandem ueram silentii mei ratione accipias. Gestiebat animus non epistola tantum, uerum maiori aliqua literarum tessera, amiciciam tecum auspicari. Iamq; in idotto pectore incubueram, ut dispicerem quipplam, quod instar arrabonis esset initæ recens amicitiae, & perpetuæ meæ in te symbolum obseruantiae. At cum pleraque aut parum tractatione arriderent, nonnulla tardius opinione procedant, optimum factu sum arbitrat?, si non quali ipse cuperem, certe quali in præsentia possem argumento, animum erga te meum testificarer. Deprecaturus igitur culpam diutini silentii, misi ad te Luciani Samosatensis Hermotimū, siue de Philosophorum familiis Dialogū, mira festiuitate, cuiusmodi sunt eius autoris omnia, refertum, quæ ego ingenii & styli exercendi gratia e Græco in latinū sermonem conuerti. Quod quidē genus studiorū, cum uideā tantopere laudatum a Plinio Iuniore in epistolis, a Quintiliano, ab ipso dñiq; M.T.Cicerone, deinde excultū ac frequētum ab omnibus, qui ullō unquā sæculo ueræ eruditioris famā sunt assecuti, sperauit me quoq; facturū operæ precium, si matorum exemplis ad optima cōniterer emicare. Quod si conatū frustraretur euentus, nō nihil esse laudis, præstantiora sequi, etiam si assequi nequeā. Sæpius tentanti posse tandem succedere. Cessantes abesse tantū a progressu, quantū absunt ab industria. Qua

in re si eruditioribus a me nō est factū satis, dabo operam ut aliquando δύντερωι ἀκενόνωρ. Illorum candoris est, fauore egregios conatus & industriam pseque, nec obstat sequentibus, sed potius faultis acclamatiōnibus torpentes adhuc animos, ad alacritatem excitare, magisq; in hoc anniti ne quis præcedat, q; ut nemio subsequatur. Tametsi hac in parte mihi sane debetur uenia, iuxta prouerbium nunc πρωτοπείρω, maxime q; in hoc commentario unus & alter locus aut tēporis iniuria, aut scriptoruni oscitantia sunt deprauatores, de qua re si quis doctior submoneat, ingentē sim habiturus gratiam. Sic tamen a nobis sunt expletī, ne quis hiatus reliqueretur. Atq; illud in causa fuisse suspicor, cum plurimi in latinam orationē Luciani dialogos traduxerint, in qua tu parem cum primis laudem es asseditus. nemo tamen Hermotimo hactenus, quod ego quidem sciam, admolitus sit manum, cum haud dubie non solum argumenti festiuitate, sed & differendi argutia sit habendus inter uenustissimos. Verum id me uehementius allicebat, cogitantem illud, δύσκολον τὸ καλὸν. At si qui erunt, ut nunq; desunt, quibus imperitia confidentiam parit, quibusq; nihil nisi quod ipsi fecerunt, rectum putant, qui & ista reprehēdant, illorum iudicium, tum demū alicuius esto ponderis, cum ipsi aliquid melius ediderint, quo suae eruditioni faciat fidem, quod si aut recusent, aut non possint, quis non videbit haud quaquā eos ueritate duci, sed ιδλοῖς ιπτι ἀλογίοις τὸν κρύψην δυκόην βαρύνεσθαι. Porro hoc in dialogo Lucianus idem agit, quod in plerisq; aliis, philosophorum inscītam prodit, autoritatē eleuat, personam detrahit, sectas, opiniones, ac dissidia detestatur. Palam ostendens id, quod est uerissimum, in multa opinonū uarietate nūnquam esse scientiæ. Alterum enim fieri posse ut nulla, alterū

alterū non posse, ut plus una uera sit. Hinc fieri ut ppe
modū nihil cōperti habeāt philosophi, interī nihil omi
nus sui cōpendiū gratia ignarls fucū facere. Reliquis in
rebus a uulgo nihil differre, & plærūq; esse tum magis
inscios rerum, tum etiam deteriorcs. Cæterum nō igno
ro q̄ male ob ueritatem a plurimis iamdudum audiat
Lucianus, q; philosophiæ uideatur esse infensor, uerū
figs pressius consyderet, & rem ipsam exactiori iudic
cio expendat, non philosophiæ inimicum reperiet, sed
quorumdam moribus hoitem, qui nomen quidem ge
rebat philosophorum, cæterum uita, aut cum multitu
dine erat cōmunit, aut sub specie uirtutis & umbra gra
uiora etiā flagitia designabāt. Quanq; hoc illi cōinune
cū Lactantio, Tertulliano, Hieronymo, Chrysostomo,
cæterisq; primariis nostræ religionis doctoribus, & q;
ip̄i parū æqui sunt philosophis. Horū ille uitam dete
stabatur, non reprobaturus philosophiam, sicuti com
perisset incontaminatam. At cum exploratum haberet,
uitam nulla in parte cum doctrina & libris consentire,
cum uideret assidue data occasione fraudere, pelurare,
fallere, uoluptatibus esse emancipatos, impotentia men
tes huc illuc rapí cum, interim in congressibus preter
uirtutem, honestum, decorum, iustitiam, temperantia
am, æquanimitatem nihil creparent, non tulit scilicet
egregius ille παράγοντας illorum imposturas, myste
riaq; in apertū ex abdito prouulgauit, nō iratus philo
sophiæ, sed ut dixi philosophis, quoū fere neminē lis
cet reperire, p̄sertim apud Græcos, cuius natiōis phi
losophos, ille potissimum infectatur, cuius uita nō fuerit
inquinatissima. quātūcūq; aut ingenio aut eruditioē ex
celluerint, quantūcūq; sanctimoniae eorū libri pre se fe
rant. Ac ne qs hoc falso predicari existimet, age, de ipso
Aristotele non traducēdi hoīs gratia, sed tātū exempli
causa

causa dispiçiamus. Huic nunc consensus scholarum, uel
soli sapientiae cognitionem, & ingenii laudem attribuit
Et apud uetustiores sine cōtrouersia magistrū Platonē
pximo ordine seqbatur. Huius itaq; innumera illa uo
lumina si lustres, quæ de moribus instituendis, de gu
bernanda republica, de rei familiaris administratione,
si, quæ de officio uirtutum præcipiunt, uidebitur quā
tiuis esse precii. Si uitam introaspicias, palam erit illi
co, quā hic mirificus monitor sua illa egregia præcepta
sit secutus, credas te in Lernam malorum incidisse. uitā
tantum a scripto abesse, ut nihil possit singi diuersius.
An non insigni infamia laborat, q; eius inuento magn⁹
ille Alexander, a præceptore discipulus, ueneno tradi
tur esse extinctus. An non luxu & auaricia tam insolē
ti erat, ut Plinius dē eo scribens testetur, déperditos eti
am Rhomanorum mores, Græciæ philosophis tamen
fuisse meliores. Iam quæ Athenæus libro Dipnosophi
storum tertio decimo in Phaselitum eius discipulū per
patrata refert, ob nefandum scelus pudet cōmemorare
Interim dē uiri boni officio nemo uidetur exactius dis
ferere. At idem tamen Hermian familiarem sūm tur
piter loco excedere fecit, quemadmodum dōcet Tertul
lianus Apologeticī aduersus gentes capite ultimo. De
uno rerum omnium opifice ac moderatore ita dispu
tat, ut sibi etiam uideatur persuasissime, quod dōcet. Sed
exige uitam ad doctrinam, hīc σεμινάτος ut græce di
cam, & Philosophorum κορυφῶν meretriculæ, cuius a
more tenebatur rem diuinam fecit, tanq; Eleusinæ Cere
ri. Id qd̄ dōcet apud Diogenē Laertiū in eius uita Art
stippus. Considera mortem, cōperies uitæ magis, q; pro
fessioni consentaneam. Nām se se in Euripum fastu ani
mi præcipitauit ac submersit, quod assiduarū recipro
cationum, quibus mare illud redundat, causam nequis
et der.

ret deprehendere. Quod si tales fuerunt optimates, ac philosophorum principes, quid existimandū de inferioris notae philosophis, inter quos sunt, qui rerum finibus constitutis, ne possint quidem unq̄ officio fungī, sed ii palā animi sui morbum profitentur, alii e grege Stoicidarum platonicorū peripateticorū ferme tales fuerunt. cuiusmodi græco quodam epigrammate uerbis quidem sesquipedalibus, uerum tamē elegantius sime depinguuntur.

Οφρυονασσασιδαι, ξινεγκαταπηγεναιοι.

Σακκογενεότροφοι, καὶ λοποδαρπασιδαι,
Ινατουωπεριβαλοι, ικλιποκαιβλεπέλαιοι,
Νυκτιλαδρουφάγοι, νυκτιπάται, πλάγιοι.
Μφρακιεξαπάται, καὶ συλλαβοπευσιλαβιται.

Δοξοματαισοφοι, ξηταρετισιάδαι.

Quæcum ita sint, mirabimur extitisse libero ingenio homines, qui dolerent sanctissimum philosophiæ nomen quorundam impuritate contaminari! Nec puto alia ratione permotum fuisse Lysimachum & regem, & philosophiæ studiis in primis memorabilem, cur preconis uoce iusserrit omnes philosophos regno suo excedere. Neq; uero solus Lysimachus hac contumelia eos fuit infecutus, sed etiam Athenienses ipsi, apud quos philosophia nata, educata, propagataq; fuerat, nō urbe solum, sed uniuersa Attica philosophis interdixere. Idē aliquoties factitatū est a Rhodianis. Quin etiam Lacedæmonii, quorum reipublicæ instituta omnium literis celebrantur, hoc genus hominum in ciuitatem non admiserunt, non opinor philosophiæ odio, sed quod animaduerterent τὸν μὲν λόγους θάνατον, τὸν δὲ λέγοντας ἀπίστος, utpote quorum doctrinæ uita esset contraria. Sed quo feror: iam dudum enim video extra septa me transilire, oblitumq; mei,

cum

cum id unum dicere statuisse, Luclanum nec citra legitimum causam, nec absq; exemplo, adumbratū hoc philosophantum genus, qui Curtos simulant, & bacchanalia uiuunt, conuictis fuisse infectatum. Tu uero mihi More suscipe hilari uultu hunc libellum tibi inscriptū, nū nemō synon noui amici, sed qui officio, amore, & observatione nulli ueterum sit concessurus. Vale.

Louani e Collegio Trilingui, quarto
calendas Nouēbres. Anno Chri-

sti Millesimo quingente,

simo Viceſimo.

secunſ

do.

LVCIANI SA
MOSATENSIS HER MOTIMVS
SIVE DE SECTIS CON-
RADO GOCLENIO
INTERPRETE.

Personæ,

Lucianus

Hermotimus.

Lucianus.

Vantum e properandi studio atq; codi-
ce coniectare licet Hermotime, ad præ-
ceptorem contendere videris. Siquidē
neditabaris inter eundum, motisq; la-
bris tacite submurmurabas, manu huc
illuc iactata. veluti orationem apud
te in ordinem redigas. Porro quæstionem arbitror, aut
aliquid perplexum componis, aut sophisticum cōmen-
tum animo repetis, vt ne via quidem ingrediens, otium
agas, sed perpetuo sis in negocio, nūq; non honesto stu-
dio occupatus, quod ad capessendas disciplinas tibi adi-
tū paret. **H E R M O.** Per deos Luciane rē ipsam
narras, nam tale quiddam agitabam. Hesternam enim
disputationem, quæq; ille apud nos disseruit in animū
reocabam, memorādo nihil prætergressus. Par est au-
tem, vt arbitror, nullam occasionem intermittere, cum
haud ignoremus verū esse id, quod dixit Cous ille me-
dicus. Breuem quidem esse vitam, artem vero longam.
Quanquā hæc ille de medicandi peritia est locutus, re-
non perinde ardua ad perdiscendum. Sapientia autem
ne longo quidem temporis interuallo adiri potest, nisi
si quis post diutinas vigilias, intente, assidue, ac Gorgo-
num more in eam fixis acribusq; oculis intueatur. Ad
b i hæc

LVCIANI HERMO.

hæc certamen illud de rebus neuti^q exiguis, ut miser in multa imperitorum colluuie intreas, aut felicitate fruare sapientiæ cognitionem asecutus. L V. Quæ cōmemorasti præmia Hermotime sunt admirāda. teq; non procul ab illis abesse censeo, si modo cōiecturam facere oportet, tum e temporis longinquitate, ex quo sapientiæ studio nauas operam, tuni e labore, quē mihi non mediocrem famidudum suscepisse uideris. Nam si recte memini ferme uigesimus agitur annus, cum nō aliud facere te uidi, q; ad præceptores ire, plurimumq; libris incumbere, eaq; referre in commentarios quæ in congressibus essent disputata. semper pallidum sollicitudine, corpore insuper male affecto. Atq; adeo mihi totus uideris in opere, ut ne per sonniū quidē aliquando temetipse relaxes. Hæc itaq; perpendenti mihi, uide re non ita multo post felicitatem consecuturus, nisi forfasse nobis ignaris iam olim cū illa habes cōsuetudinē. H E R. Vnde nam Luciane! qui quidem nunc primū incipio promicare in viam. At uirtus autore Hesiodo longissime habitat, uiaq; ad ipsam tum longa est, tū pro cliuis, tum etiam aspera, quæ ingrediētibus haud parū sudoris suppeditat. L V. An tibi igitur Hermotime non est satis sudatum, & abūde confectum itineris? H E R. Non inquā, nihil enim prohiberet, si summū attigissem, quin omnibus numeris essem beatus. Verū Luciane nunc quoq; incipimus etiam. L V. Atqui principium idem ille Hesiodus dimidiū inquit esse torius, quamobrem haud aberrauerimus, si te iam mediū iter consecuisse dicamus. H E R. Nondum neg^t hoc quidem. plurimum enim nobis esset perfectum. L V. At qua tandem parte uiæ dicemus te consistere? H E R. In ima radice montis adhuc, non ita pridem conantem pro

CONRA.GO.INTERPRETE.

progredi. Est autem lubrica asperaç, neç non opusest, qui manum porrigat. L V. Num ergo tibi præceptor illud præstare nō potest. exemplo Homerici Iouis, superne e sublimi loco aurea demissa cathena, puta suis rationibus, quibus te nimis subiectet, & ad se, ipsam, q̄ uirtutem sustollat, cum iamdudum illuc ipse ascens̄derit? H E R. Id quod prædicas, ille sedulo facit. Itaç quantum ad ipsum pertinet, iampridem subiectus essem in sublime. atç habuiss̄ cū illis uitæ cōsu etudinem. cæterum quantum ad me pertinet, nondum satis sum instructus. L V C I A. Atqui confidens dum est, animoq̄ bono esse oportet, cum terminū uiae conspicias, ipsamq̄ felicitatem præ oculis sitam. præsertim cum illi non minus animi sit in hanc rem, q̄ tibi, pariç alacritate contendat. Cæterum quid tibi spei ostentat, quando tandem sis ascensurus? an nouo inextante anno coniicit futurum, ut ad summum emices, puta post altera Mysteria, aut Panathenæa. H E R. Exiguum est, quod dicis Luciane. L V. Saltem proxima Olympiade. H E R. Nec illud satis est, ad exercendam uirtutem, ac parandam felicitatem. L V. Post duas omnino Olympiades. alioqui magnæ inertiae vos aliquis damnarit, si ne eo quidem tempore positis, quo liceat uel ter ab Herculis columnis tū nauigare, tum renauigare, etiam si quis neç recta perget, neç assidue, sed gentes in medio positas pererret. Quanquam summitatem, in qua uobis habitat uirtus, quanto uis ut fingamus excelsiorem, magisue arduam Aornu ilia, quā Alexander intra paucos dies uictor expugnauit? H E R. Nihil simile Luciane, neç enim res est cuiusmodi tu imaginare, ut paucō tempore cōsci atç expugnari possit, non si decies mille Alexandri oppugnant.

b ii Quo

LVCIANI HERMO.

Quoniā nō pauci sunt conati. Porro nūc quoq; magna
hominū multitudo aggrediūtur quidē haud instrēne,
proceduntq; aliquātulū, hii minus, alii vero longius At
postq; ad medium vix est peruentum, multa perplexita
te molestiisq; inuoluti, tædio afficiuntur. ac reuertūtur
anheli, & sudore perfusi, impatiētesq; laboris. At ve
ro qui ad extremū vscq; constanter perseuerant, ii ad
summū perueniunt, atq; in posterū sunt felices. reliquā
vitam viuunt admirabilem, cæteros mortales tanq; for
micas e sublimi despicientes. L V. Papæ Hermo
time, q; nos declaras esse pusillos, ac ne Pygmæorū qui
dē magnitudine, sed humi penitus in ipso solo reptare
Neq; iniuria. Etenim sublimia iā sapis, idq; e sublimi lo
co. Cæterum nos vulgares, quicq; adhuc humi repimus,
vobis vna cum diis vota faciemus, vtpote qui iam sitis
nubes emēsi, eoq; euaseritis, quo iam pridem festinatis.
H E R. Certe si contingat peruenire, sed non parum
adhuc est reliquum. L V. Attamen nondū dixisti,
quam longo tempore opus sit, vt possis assequi. H E R
Neq; enim ipse exacte noui Luciane. Evidem coniicio
nō plus viginti annis opus fore, post quos omnino sum
num attingemus fastigium. L V. Longum Hercle
tempus prædicas. H E R. Etenim maximis in re
bus hic desudat labor. L V. Fortasse istuc vere nar
ras. Cæterum quod ad viginti annos attinet, vtrū ma
gister ille tuus spopondit tibi tantum ætatis? utpote
non modo sapiens, verum etiam vates atq; fatidicus, an
si, qui Caldæorum semitas norunt? siquidem ferunt il
lostalia nosse. Neq; enī consentaneum est, cum nesci
as an tantisper sis victurus, dum virtutem assequare, la
boris tantum sustinere te, & noctes diesq; in miseria vi
tam agere, cū incertus sis, an iam summitati proximū,
ingru

CONRA. GO. INTERPRETE

ingruens satum arrepto pede detrahatur , antea q̄ sperato
potiaris. HER. Aufer ista Luciane . Nam male
ominata loqueris , uerum contingat uiuere , ut uel unā
modo diem felicitate fruar cōsecutus sapientiā. LV.
An pro tot innumeris laboribus una tibi satis faciet di
es? HER. Mihi uel unum momentum satis fue
rit. LV. At illam felicitatem in ædito sitam , item
quod eius gratia sint perferenda omnia , quinam scire
potes? Siquidē ipse nondū ascendisti. HER. Præ
ceptorī narranti habeo fidem . Ille enim rem istam ha
bet compertissimam , utpote qui iam ad summa sit eue
ctus. LV. Obsecro te per deos , cuiusmodi illas res
esse cōmemorauit , aut qualem illie esse felicitatem præ
dicat , mirum nō diuitias quasdam , gloriam , uoluptates ,
quibus nulla queat fieri accessio. HER. Bona uer
ba quæso amice , hæc enim nullius momenti sunt ad ui
tām cum uirtute degendam. LV. At quænā bo
na , si hæc bona non sunt narrati habituros qui ad metā
studii peruerterint. HER. Sapientiam , fortitudi
nem , honestum ipsum , ac iustum , adderetur omnium
cognitionē , cū firma fides sic res singulas habere . Opes
uero gloriam , uoluptates , & quæcūq̄ corporis sunt , ea
omnia humi reliquit , ascendiq̄ exutus , quemadmodū
ferunt Herculem Octæum post rogum , in deorum nu
merum esse acceptū. Etenim ille postq̄ abiecisset , quic
quid humanæ imbecillitatis a matre contractum habu
it , puram ac nullo fato obnoxiam diuinitatem , iamq̄
per ignem probatam ferēs , subuolauit ad deos . In hūc
modum & isti a philosophia tanq̄ ab igne omnibus iis
rebus perpurgati , quæ cæteris perperam iudicantibus
dignæ uidentur admiratione , postq̄ ascenderunt , uitam
felicem agunt , diuinarum , gloriæ & uoluptatū porro

imme

LVCIANI HERMO:

immemores. Illos autem derident, qui ista omnino ali-
quid esse arbitrantur. L V. Ita me bene amet Her-
cules ille Octaeus, ut præclara & beata sunt, quæ de illis
commemoras. Cæterum illud quoq; mihi dicio, num
quando se demittunt ex illa sublimitate, si rebus humi-
relictis uoluerint frui? an necesse est eos, qui semel ascē-
derunt, manere intra uirtutis contubernium receptos,
diuitiis, gloriaq; simul cum uoluptate contemptis?
HER. Neq; istuc modo Luciane, uerum etiam qui
ad perfectionem uirtutis peruenit, neq; irascitur, neq;
formidat, neq; cupiditati inseruit, neq; tristitia angitur.
Breuiter ab huiusmodi affectionibus plane est alie-
nus. L V. Atqui si liceret mihi palam uerum dice-
re, sed arbitror satius esse bene omnia loqui, ac reli-
gionem esse, inquirere in facta Philosophorū. HER.
Haudquaquam. imo perge dicere quod occepisti. L V
Vide quid agas. quoniam me admodū puder. HER.
At mitte pudorem o præclare, cum apud me solum lo-
quaris. L V. Cæteris quidem in rebus Hermotis
me narrantem affectabar, credidiq; sic esse, ut sapientes
ipsi fierent fortes iusti, & in reliquis uirtutibus ad eun-
dem modum, & aliquo pacto tua me demulsi oratio.
At cum dices eos diuitias, honores, uoluptatem con-
temnere, neq; ira concitari, neq; dolore affici, ibi, sumus
enim soli, maiorem in modū substuti, reuocatis in me-
moriā, quæ nō ita pridem uidi facere, uis dicam quē?
an sat erit sine autoris nomine factum ipsum recēsere?
HER. Nequaquam, imo & illud dicio quisnam fu-
erit autor. L V. Præceptor ille ipse tuus, homo tū
ob cætera uenerandus, cum maxime ob ætatem, cuius
ipse iam extērnum attigit. HER. Quid tandem
is fecit? L V. Peregrinum illum nosti, illum inquā
Hera

CONRA. GO. INTERPRETE

Heraclea oriundum, qui iamdudum cum co sapientiæ studio operā nauat, atq; illo utitur præceptore, illū fla uū dico, atq; contentiolum? HER. Scio quē dicas, Dionis ipsi est nomen. LV. Illum ipsum. Quoniam uti conitio mercedem ad condicū diem non persolue rat, nuper ad prætorem rapuit, ueste in collum eius iniecta, præterea uociferabatur irat⁹. Et ni familiares qui dam intercessissent, qui adolescentem e manibus eripuerunt, ne dubites, quin admotus senex illi nasum mordicus abripuisse, usq; adeo de stomachabatur. HER. Enim uero ille semper tum malus est Luciane, tum per fidus est in restitueudo . quandoquidem in alios, cum plurimi sint, quibus ipse foenerat, nihil unq; tale desigauit. Nam statuto tempore usuram soluunt. LV. Quid autem: num illi ea res est curæ, si non soluant, cū iam a sapientia sit repurgatus, neq; posthac indigeat ex uuis in Oeta relictis? HER. Tu uero existimas cum sua ipsius causa harum rerum studio duci, uerum sunt illi filii infantes, quorum curam gerit, ne in rerum inopia uitam agant. LV. Conueniebat Hermotimus & illos ad uirtutē educari, ut contéptis diuitiis una cū illo felicitate frueretur. HER. Haud est mihi otium his de rebus tecū differēdi. Siquidē propero iā ad audiēdū ipsum, ne uidear oīno esse dēsertor. LV. Bono animo es præclare, hodie enī seriæ indictæ sunt, atq; induciæ, quāobrē qđ reliquū est uiae, id tibi adimo. HER. Qui istuc? LV. Quoniā in p̄sentia haud uidebiseū, modo sit habēda fides inscriptiōi. Tabella enī grādibus depicta literis, in uestibulo erat suspēsa, q̄ diceret, hodie uacaturū illū a philosophādi munere. Dicebat aut apud Eucritē natalia filiæ celebratē, nimia cœna īgurgitasse sehe sterna die, multa q̄ de philosophia disseruisse in cōuiuio

Præ

LVCIANI HERMO.

Praeterea contra Euthydemū peripateticum exacerbas-
tus fuisse nō nihil, cūq; eo cōtendisse de iis rebus, de qui
bus Stoicæ turbæ cum Peripateticis confueuit esse cō
tradiccio, ob eamq; uociferationem grauiter e capite la
borare, adhæc plurimum ludsasse, in multam noctem ut
ferunt producto cōuiuio. Simul autem plus satis bibit,
ut æstimo, iis qui aderant (ut consentaneum est) ad po
cula inuitantibus, uorauitq; plus q; par fuit, hominē æta
te confessuni. Itaq; reuersus illinc dicitur multum uo
muisse, ac solum carnibus, quas puer a tergo stanti di
ligēter obſignatas tradiderat, eodem numero receptis,
deinde iisse cubitum, interdicto ne quisq; intro admit
tatur, interposito. Hæc ego Midam eius puerum nar
rantem audiui quibusdam discipulis, qui magno nume
ro illinc abierunt. H E R . At uter uicit tandem Luci
ane, magister ne an Euthydemus; si quid tale dixit etiā
Midas. L V . Princípio aiunt eos æquo marte in
ter se decertasse. Porro finis pugnæ a re uestra fuit, ac se
nex potiores habebat. Neq; uero Euthydemū ferunt si
ne sanguine discessisse. Nam luculentum uulnus in ca
pite habere. Siquidem cūm arrogans esset atq; obstrepe
rus, neq; ad credēdum induci uellet, neq; facile se repre
hendendum præberet, tuus ille egregius præceptor po
culum quoddam Nestoreum, quod manu tenebat, pro
xime sedenti impegit, atq; in hunc modum uictor euas
sit. H E R . O factū bene, neq; enim alio modo ex
cipere oportuit, qui recusant parere melloribus. L V .
Hæc quidē illi iure euenerunt. Quid enim accidit Eu
thydemō ut irritarit uirum natu grandem, sedato ani
mo, & iracundiæ uictorem, quiq; poculum tanto pon
dere manu contineret? Verum quoniam suppetit ocīū,
quiū commemoras mihi homini tibi amico, quo nam
modo

CONRA.GO·INTERPRETE.

modo primum impulsus fueris ad sapientiae studium amplectendum: quo & ego si fieri possit, eandem semitem uobiscum ingrediar, posthac statim facto initio. neque enim excludetis me scilicet, cum sitis amici. HER. Si modo uelis Luciane, senties breui quantum a cæteris differes. Infantes scito existimabis praeterea uniuersos, adeo ipse sapientia antecelles. L V. Sat erit si uel post uigesimum annum qualis tu nunc es, talis euasero. HER. Profecto & ipse tua ætate incepi philosophiae operam dare, ferme quadragenarius, cuius ætatis te quoque nunc esse arbitror. L V. Tot annos natus sum Hermetime, itaque abreptum in eandem viam me quoque abducito, æquum enim postulo. Atque illud mihi primum responde, utrum discipulis faciatis contradicendi potestatem, si quid uideatur non recte dici? an illud non permittitis natu minoribus? HER. Non ita multum sane, uerum tu si quid uideatur interim interroga, & cotradicito, facilius enim hac via didiceris. L V. Euge per Hermem id est Mercurium, cui tu es cognominis Hermotime. Cæterum dic mihi. Est ne unica tria quæ ducit ad sapientiam, uestra ista Stoicorum? an ego uera audiui multa esse philosophorum genera? HER. Admodum multa. Sunt enim Peripatetici, sunt Epicurei, sunt qui a Platone nomine habent. Rursum sunt alii quidam Diogenis, alii Antisthenis æmulatores, adde Pythagoricos atque alios complures. L V. Vere ista narras, sunt enim non pauci. Iā uero Hermotime, utrum hi eadem docent, an diuersa? HER. Diuersa admodum. L V. At ueritas ipsa, ut opinor, omnino unusquidam est apud ipsos, neque omnia sunt controuersa. HER. Scilicet omnino. L V. Perge porro amice, responde mihi. Cum tibi ad philosophos eunti com

c i plures

LVCIANI HERMO.

plures ianuæ pateret, qua ratione tibi persuasum est, ut præteritis aliis in Stoicorum pueris, uoluerisq; per eam ad uirtutem ingredi, utpote q; sola uera esset, solaq; recta uiam indicaret? Porro cum aliæ in obscura ac deuia ab ducerent, quibus indiciis illud depræhendisti? Necq; mihi qualis nunc es, talem te cogita, siue semisapientem, si uelam eo sapientiae progressum, ut quæ meliora sint, plus nobis multis diiudicare possis. Sed sic mihi responde, cuiusmodi tum eras, rudis adhuc, qualisq; nunc sum ego. HER. Haud intelligo, quid sibi uelit ista percunctatio. LV. Atqui non adeo intricatum est, quod rogabam. Cum enim plurimi sint philosophi, nempe Plato, Aristoteles, Antisthenes, itē maiores uestri Chrysippus & Zeno, & quotquot sunt alii, quare tibi persuasum est, ut ex omnibus unam Stoicorum rationem sequutus, quam relictis aliis delegisti, uolueris iuxta decreta illius philosophari? Num te quemadmodum Chæzephontem illum ad Stoicos Apollo legauit, illos omnium præstantissimos esse pronuncians? quandoquidem moris est illi, aliū ad aliud philosophiae genus adhortari, cum sciat, uti ego censeo, quæ singulis sit accommodior disciplina. HER. Nihil minus, neq; enim de his rebus deuin sum percunctatus. LV. Vtrum quod illud indignum duceres diuina consultatione, an existimabas tua industria sine subsidio diuino posse te meliora diligere? HER. Profecto existimabā. LV. Ergo & nos illud primum doceas, quo pacto nobis discernendum statim in ipso exordio, quæ sit optima disciplina, quæ uera, & quæ præteritis aliis sit diligenda. HER. Dicam. Intuebar plurimos ad hanc irruentes, itaq; coniectura collegi, esse præstantiore. LV. Quot numero plures q; ad Epicureos, aut Platonicos, aut Peripataeticos?

CON R A. GO. INTERPRETE.

ri pateticos. Numerasti enim cos nimis, quic admodum
solet fieri in expēdēdis suffragiis. H E R . Ego uero nō
numeravi, sed cōiectebā, L V . Haud uis me docere, uerū
fallis, ut qui de huiusmodi rebus aut cōiectura, aut mul-
titudine te dicas iudicasse, ueritatē mihi narrare subter-
fugiēs. H E R . Nō hoc solū Luciane, uerū etiā audiebā
omnes uno ore clamitare, Epicureos genio indulgere,
ac uoluptatis esse amatores. Peripateticos auidos diui-
tiarū & cōtentiosos. Platonicos tumidos atq; fastuosos
præterea gloriæ cupidos. Ediuerso Stoicos multo ma-
xima pars narrabāt esse animo uirili, omniaq; nosse, tū
qui hāc uia ingressus sit, hunc solum regem, solum diui-
tem, solum sapientē, solum simul esse omnia. L V . At
hāc alii tibi narrabāt scilicet, nō enim illis fidē habui-
ses, laude se se efferentibus. H E R . Nequaquā, uerū alii
narrabāt. L V . Qui quidē erāt diuersae factionis, ut
pote quib⁹ alia decreta in philosophia probarētur, eos
nō est uerisimile ista narrasse H E R . Nullo modo. L V
Nū ergo imperiti & rudes erāt, qui hāc dicerēt! H E R
Maxime. L V . Istud uide ut mihi rursum iponis, neq;
uera p̄dicas, ac putas cū Margite quopiā differere te, ut
credā Hermotimū uirū prudentē, atq; id tēporis ānos
natū quadraginta, de philosophia ac philosophis fidē
adhibuisse imperitæ multitudini, atq; ex uulgi sermo-
ne melioris boni delectum egisse. Haud credidero tibi
isthāc narranti. H E R . At scīn Luciane! Non aliis so-
lū habui fidē, sed etiā mihi metipsi. uidebā illos mode-
rate incedētes, frugaliter induitos, semper meditabūdos,
uirili aspectu, cōplures p̄missa cæsarie, nihil molle, rur-
sum nihil in negligentia plapsum, ut horridū esset & re-
uera Cynicū, sed medio cultu, quod iā omnes aiunt esse
optimum. L V . Nū tu quoq; uidisti eos illa designare,

c ii quæ

LVCIANI HERMO:

quæ paulo prius retuli uideisse me tuum præceptosem cōmisisse, puta fœnerare, acerbe reposcere, & magnis cōtentibus decertare in hominum frequentia & quicquid præterea designant, an tu hæc parui pendis, modo frugalis sit habitus. prolixæ barba, & coma tonsoris indigens? Proinde hæc nobis in posterum fuerit regula, & recta amissis, ad quam, num tales sint expendamus. quemadmodum ait Hermotimus. atq; a cultu, incessu, neq; non coma iudicandū, qui inter eos sint optimi. qui bus qui caret, neq; uultu est tristi, neq; personam præfert cogitabundam, reprobandus atq; abiiciendus. Verum illud tude Hermotime ne mihi illudas, periculum facturus num intelligam me abs te decipi. HER. Cur istuc ais? LV. Quoniam o præclare ea exploratio, quæ est ab habitu, cultusq; ornatu proprie est statuarum. Illæ enim sunt cultiores longo interuallo, ac habitu moderatori, a Phidia quopiam, aut Alcamene, aut Myrone in optimam formam effigiatae. Quod si maxime ex huiusmodi rebus sumendum est iudiciū, quid illi usueriet, si quispiam orbatus oculis affectet philosophari, quibus signis dijudicabit eum, qui meliorem sectam delegerit, cum neq; habitum, neq; incessum dispicer possit? HER. Evidem non facio uerba cæcis, neq; talium gero curam. LV. Operæpreciū fuit uir optime, rerum usq; adeo magnarum, quæq; universis essent utilitatem allaturæ, cōmune aliquod esse indicium. Verum si ita uis, qui oculis capti sunt, intra Philosophiæ ambitum non admittantur, eo quod nequeunt desplicere, quanquā necessariū erat illos uel maxime philosophiam sectari, quo calamitatē æquiori tolerent animo. Cæterum qui uident, & si oculis sint per spicacissimi, qui sit ut ab illo extrinseco ornatu, etiam ea

CONRA. GO. INTERPRETE

ea uidere possint, quæ intus recondita sunt in pectore? Quod autem uolo dicere est huiusmodi, An non amore scientiæ incitatus accessisti homines, & postulabas in his quæ ad animum pertinet fieri præstantior? HER. Maximie. LV. Quo pacto igitur ab iis indicis, quæ cōmemorasti, dispicere poteras recte philosophantem, an secus? Neq; enim talia in hunc modum consueuerūt cognosci, sed sunt arcana, atq; in abdito reposita, quæq; sermone, familiaritate, & similibus rebus uix tandem proferantur. Audisti opinor quæ Momus in Vuleano res præhenderit. Sin minus, uel nūc audi. Fabula enim narrat, Mineruam Neptunū, Vulcanumq; de artificii præstitia inter se cōtendisse, Neptunū finxisse taurū quēdā, Mineruam domum excogitasse. Porro Vulcanus hominem condidit. Et postq; ad Momum uentum fuerat, quē delegerunt arbitrum. is, perspectis singulorum operibus, quæ in cæteris reprobauerit, superuacaneum fuit recensere. In homine illud causabatur, artificemq; inculauit Vulcanum, quod ipsi in pectore non fecisset nefras, ut illis apertis, quæ uelit, quæ cogitet, quæ effingat, rursum q; uera dicat, nota essent omnibus. Ille ergo ueluti cæcutiens sic de hoībus existimauit. Tu uero ipsum etiam Lynceum acumine oculorum superas. & ea, quæ intus sunt, ut uidetur, per pectū intueris, tibiq; apta sunt omnia, ut non solum exploratum habeas, quid singuli uolunt, & norunt. Verū etiam uter melior uter ue dexterior. HER. Irrides Luciane. At ego propiatio deo egi delectum, neq; pœnitet instituti, idq; quantū ad me pertinet mihi abunde est satis. LV. Verum tamen an non mihi quoq; communicabis, sed despicies me multo in luto hæsitatem. HER. Nihil enim tibi sufficit eorum quæ dico. LV. Nequaquam o

præ

LVCIANI HERMO.

præclare, in quo nifil uis proferre, quod sufficere possit.
Proinde quoniā tu data opera cæcas, ac nobis inuides,
que minus tecum ex æquo philosophæ demus operā,
ego conabor pro uiribus per memetipsum exactam de
his rebus iudicādi rationem, & eam sectam quæ sit uel
maxime secura, inuestigare. Tu quoq; si uidetur adūer-
te animuni. H E R. Percupio Luciane. Fortasse ali
quid dignū cognitu es dicturus. L V. Considera iā,
ac caue ne me rideas, si omnino ruditer illud inquiero.
Necesse est enim sic facere, quando tu grauaris apertius
loqui, qui nosti meliora. Ipsa igitur uirtus talis quædā
res esto, qualis respublica quædā, cuius ciues sint beatis,
ut præceptor tuus diceret, illinc ad nos demissus, sum-
mam sapiētiā adepti, fortes omnes, iusti, tēperati, quiq;
a diis non longo interuallo relinquuntur. Porro qualia
apud nos plæraq; fiunt, ut furentur, iniuria afficiant, su-
perare cōtendant, nemine in illa ciuitate uideas, qui au-
deat uerum in pāce & concordia rempublicam admini-
strent, & iure quidem optimo. Nam quæ in aliis ciuita-
tibus, ut opinor, seditiones & dissidia excitant, & quarū
rerum gratia alter alteri insidiatur, hæc omnino procul
ab illis absunt, neq; enim aurū, neq; uoluptates, neq; ho-
nores reliquos fecerūt, de qbus illis esset cōcertatio, sed
iā olim e ciuitate eiecere, arbitrati nō esse necessaria rei
publicæ administrandæ. Itaq; uitam degunt tranquillā
& modis omnibus beatam, in summa legū obseruātia,
æquabilitate, libertate, ac bonis cæteris. H E R. Quid
igitur Luciane an non operæ preclum omnes desidera-
re, ut in tali republica ciues stant, neq; reputare quid la-
boris ferendum sit in uia, neq; temporis diuturnitate fa-
tigari, si modo futurum sit, ut cum illuc peruenierint
asscribantur in ciuitatē, & municipes reipublicæ siāt?

Lu

CONRA. GO. INTERPRETE

L V. Per Iouem Hermotime, omnium maximo in
id incumbendum est studio. Reliqua uero sunt negli-
genda, neq; magnopere huius patriæ si retineat ducen-
da ratio, neq; filiorum, neq; parentum, si remoren-
tur, neq; lachrymantibus illachrymandum. uerum illos
etiam conuenit q; maxime ad hanc uiam adhortari.
Quod si recusent, aut non queāt, excussis illis recta ad
hanc felicitatis urbem proficiscendum. etiam reiecto
uestimento, si illo compræhensum detineant, illuc im-
petu euadendū. Non enim formidandū est, ne quis te
illinc excludat, si uel nudus adueneris. Nam antehac es-
tiam alias quendam uirum audiuī narrantem, quo mo-
do illic se res habeāt, seq; ut comitarer horrabatur. Du-
cem enim fore se, & simulatq; illuc esset peruentum, me
Inscripturum, & facturum ut ciuis fierem, suamq; tri-
bum se communicaturum mihi, ut cum omnibus felici-
tate fruerer. Sed non obtemperauī ob' amentiam, & in-
suctiam adolescentiæ ante annos ferme quindecim. for-
tasse enim iam ad ipsa suburbia, ac portas peruenissem.
Atq; ille cum alia multa de ciuitate, tum hæc in primis
narravit si recte memini. Neminem illic esse indigenā,
sed aduenas & inquilinos omnes. quinetiam haud pau-
cos barbaros, seruos, deformes, pusillos ac inopes ciues
esse. Breuiter quicunq; uelit, eum fieri municipem in
ea republica. Legē enim illis esse, nc quis ob' cēsum, aut
habitum, aut magnitudinem, aut formam, aut genus,
aut maiorum nobilitatem in ordinem ciuium refera-
tur. uerum hæc apud illos pro nihilo duci. Sufficere es-
tim unicuiq; ad id ut ciuis fiat, prudentiā, desyderiū re-
rum honestarū: laborē: asperitatē uitæ: tū constantiā ne
difficultatib⁹ & aduersis in itinere mācipetur: aut uinca-
tur. Nā illa quicūq; præ se tulerit: perruperitq; profect⁹
usq;

LVCIANI HERMO.

vñq ad summam ciuitatem, illico ciuem fieri, qualisqua
lits fuerit, & æqualem omnibus. At meliorem, deteriorē
illustriori patria natum, ignobiliorem, aut seruum, aut
ingenuū in ciuitate, neq̄ omnino esse, neq̄ nominari.
HER. Viden Luciane me neq̄ frustra, neq̄ exiguis
de rebus laborare, qui cupiā ciuis tam præclaræ & for
tunatæ ciuitatis fieri! L V. Enim uero Hermotime
habes me tibi riualem, neq̄ est quicquā aliud, quod mi
hi præ illis optarem contingere. Proinde si in proximo
effet ciuitas, & omnibus conspicua, iam olim mihi cre
denihil cunctatus illuc ipse adiisse, atq̄ iam pridē fa
ctus essem ciuis. Verum quoniam ut uos dicitis, & tu,
& Hesiodus poeta, plurimū abest, necessarium est inue
stigare, quæ uia illuc deducat. Præterea qui dux sit præ
stantissimus. An tu non arbitrare sic esse faciendum?
HER. Maxime, nam quo nam alio modo quis illuc
peruenerit. L V. Eorum ergo qui se tibi dicant sci
re, spondeantq̄ fore ductores, ingens est copia. Cōplu
reserim parati adsunt indigenæ, quorum nemo nō se
illinc esse inquit. At qui uia non una & eadem esse uide
tur, sed multæ ac uariæ, quibus inter ipsas nihil conue
niat. Hæc enim in occasum, alia ad auroram ducere ui
detur. Porro hæc ad septentrionem, rursus alia ad me
ridiem. Præterea hæc per prata, per arboribus consita
loca, ac umbras, aquis copiosa, atq̄ amæna, nihil asperi
tatis, aut difficiliter peruum habens. At altera petrico
sa, difficilis, multum solem, sitim, ac laborem præ se fe
rens. Et tamen harum singulæ, quamuis in contrarios
tendant exitus, ad unam illam ciuitatem ducere dicun
tur. Hinc mihi iam omnis oritur dubitatio & perplexi
tas. Nam ad quācunq̄ earum accessero, homo ad intro
itum semitæ cuiuscq̄ astans statim in ipso uestibulo fide
dignus

CONRA.GO:INTERPRETE.

dignus, porrecta manu suadet in suam uiam diuertere,
singulis se se uiam rectam callere prædicatibus, cæteros
uero aberrare, cum neq; ipsi peruenient, neq; eos, qui
perducere potuerint, sint sectati. Quod si uicinū illius
proximum adiero, de eadem uia eadē is pollicetur, ali-
osq; uituperat. Idem facit huic proximus, idem ex ordi-
ne singuli. Tum itaq; & multitudo uiarum, earumq; di-
uersitas, haud mediocriter me perturbat, animiq; anci-
pitem facit, ac potissimum duces ipsi supra modum cō-
tentiosi, & singuli sua laudantes. Haud enim noui quo-
uertam, aut quem potius secutus, ad ciuitatem perueni-
am. HER. At ego te ista dubitatione liberabo.
Sed enim fidem habeas tis, qui priores iter permest sunt,
haud aberraueris. L V. Quos dicas! aut cuiusmodi
uiam ingressos! aut quem ducem secutos? Rursus enim
nobis eadem difficultas, sed alia specie occurrit, a rebus
ad homines digredientibus. HER. Quoniam mo-
do istud ait. L V. Quoniam hic quidem cum Plato
nisi uiam sit ingressus, atq; cum illo iter fecerit, eam ni-
mirum præfert. Alius Epicuri, alius item aliam, porro
tunc estrani. An non sacer habet Hermotimus? HER.
Haud aliter. L V. Non igitur me dubitatione libe-
rasti, uerum adhuc æque ac prius ignoro, cui uiatorum
sit prius habenda fides. Nam uideo unum quemq; eo-
rum & ipsummet, & ductorem unius modo expertum
esse uiae, eamq; efferentem laudibus, & quod haec sola
ad ciuitatem ducat prædicantem, nec dispicere queo an-
uera dicat. Cæterum quod ad aliquam finem peruenie-
rit, ac urbem quandā uiderit, fortasse non negaro. uerū
quod illam uiderit, quam oportuit, sub culis legibus de-
gere optamus uterga, haud queo affirmare. Nā si quis
cuiuspiat Corinthum adire, & profectus Babylone, credat

d i sese

LVCIANI HERMO;

fese uidisse Corinthum, mihi certe nondū constat, quan
doquidem nō protinus Corinthum uidit, qui omnino
aliquam urbem uidit, si quidē nō sola Corinthus urbs
est. Porro quod in maximam dubitationem me coniis-
cit, illud est, quod compertum habeam, necessario fieri,
ut tantum unica uera sit uia. Etenim Corinthus ipsa u-
nica, aliæ uero quoq[ue] potius, quam Corinthum abdu-
cunt, nisi quis usq[ue] adeo mente deliret, ut arbitretur illā
etiam quæ ad Hyperboreos ducat in Corinthum trans-
mittere. H.E.R. Qui istuc fieri possit Luciane, alia
enim alio dicit. L.V. Igitur o praclare Hermotis-
me, haud modica opus est consultatione ad electionem
tum dūcum, tum semitarum. Neq[ue] enim illud co summis
remus, quod proverbio dicitur, ut quocunq[ue] ferant pe-
des, illuc abeāmus, quandoquidem hoc pacto loco ei⁹,
qua Corinthum ducit Babylonici aut Bacrianam
ignari ingredieremur. Ac ne illud quidem recte fuerit,
fortuna nos permittore, tanq[ue] fortuito optimam ade-
pturos, etiānsi dicta iudicium ad unam aliquam, quæ
cumq[ue] ea sit feramur. Si quidam potest & illud accidere,
& fortasse longo aui tractu semel usuiuenit, uerū haud
arbitror conuincire, nos de rebus usq[ue] adeo magnis, tenie-
re & inconsulto iactare aleam. Neq[ue] nimis in angustum
eogendam esse spem, ut uelut in iuxta proverbiū, uir-
gilio Aegaeum aut Ionium mare nauigare, quoniam in
furia accusaremus fortunam, si emissio iaculo aut sagitta
non omnino uerum contingat, cum unum sit inter
falla iniurmeta. Id quod ne Homericō quidem sagitta-
rio Teucro opinor datum fuit, qui cum serieda esset co-
lumba, telo funem secuit. At qui illud lōge magis rati-
oni est consentaneum, sperare ut q[uod] plurima uulneretur,
& in telum incidat, q[uod] omnino illud unum ex omnibus.

At

CONRAGO·INTERPRETE.

At uero quoniā periculū est ingens, si pro recta uia in de
uiū aliquid ignari incidanus, sperātes melius fortunā
nobis cōsulturā, temerarium esse arbitror, neq; enim re
gredi aut in columē euadere facile est, simulatq; solutis
retinaculis semel se quispiā nauigio crediderit, uerū ne
cessē habet, pelago factari, differricq; nausearenōnūq;, ad
haec trepidare. Præterea grauedine capitis ob iactationē
infestari, cū debuerit tā inde ab initio priusq; e portu sol
ueret, cōscenso ædito loco speculari, an idoneus esset uē
tus, secūduſq; Corinthū appellere uolētibus. Ac p. Iouē
gubernatore aliquē optimū deligere, pterea nauim foli
dā & bene cōpactā, quae tālis par sit fluctibus sustinē
dis. H E R. Illud profecto lōge præstiterit Luciane, ue
rū equidē cōpertū habeo, etiā si ad omnes in ordinē ob
ambules. Haud altos inuenturū te aut duces præstatio
res, aut gubernatores, quibus maior sit experientia, q Sto
icos. Quod si uoles aliquādo tandem Corinthū transmittē
re, illatos fecaberis Chrysippi & Zenonis uestigia ingress
fus, aliqui id tibi cōtingere nō potest. L V. Viden Her
monime uulgare esse, quod dicas. Idem enim dicceret, qui
Platonē comitatur. Idē qui Epicurū sequitur, idē aliorū
æmulatorē singuli, nisi cum ipsis Corinthū nō esse me
peruenturū. Itaq; aut oibus ex at quo credidū, quod uel
maxime fuerit ridiculū, aut similitet offēderoganda fi
des, id qdē multo fuerit tutius tālis per dū inuenerim⁹ il
lū, q uera polliceat. Nā age, si, quēadmodū nūc affect⁹
sum, incert⁹ adhuc q̄s uera p̄dscet, uestratiā eligā, a te per
suasus hoīe qdē beneuolo, sed tamē q tātu Stoiconū do
gmata noris, atq; hāc unā uia ingressus sis, deinde deorū
qui spīā Platōnē, Pythagorā, Aristotele ac reliquos in ui
tū reuocet, atq; illi me cūsūtates roget, immo Hercule in
uis rapiāt, & iniuriaz me pro se quisq; reū agant dicētes,

d. ii. Quid.

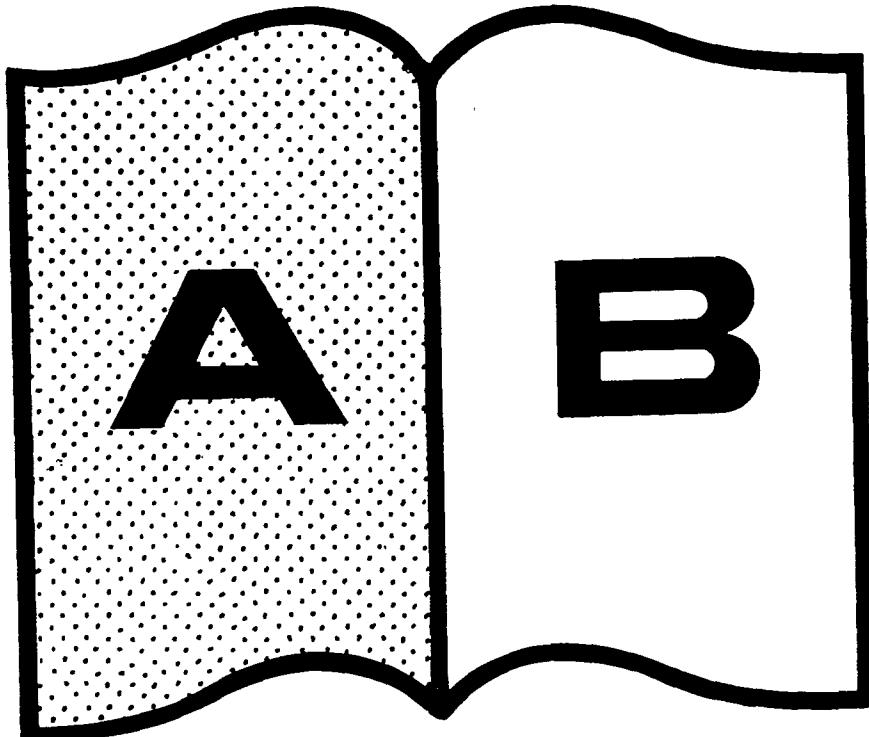
LVCIANI HERMO:

Quid tibi accidit Luciane, aut quo impulsore nobis Chrysippum Zenonemq; prætulisti, cum multo simus uetustiores, illi uero heri ac nuper extiterint, cū neq; nobiscum sermonem cōmunicaueris, & eorū, quæ nos asserimus, prorsum sis inexpertus. Si ista narrarent, quid nam responderem illis: Num sat erit, si dicam me Hermotimo homini amico credidisse? At scio eos hoc dicturos. Nos ignoramus quisnam iste sit Hermotim⁹, neq; ille nos nouit, quamobrem haud oportuit omnes flockificare, & cōtra nos deserta causa pronunciare, cū fidē habeash omniū unicā modo familiā in philosophia neq; fortasse exactius cognoscēti. Profecto legūlatores Luciane uerant id facere iudices, ut altero auditō, alteri nō faciant pro se respondēdi facultatem, si qua cognorit in rem suam esse, sed iubent utrāq; audire partem, quo inter se collatis rationibus, proclivius sit & uerum & falso inuenire, atq; nisi ita fecerint, permittit lex ad aliū provocare iudicē. Verisimile est talia eos esse dicturos, aut fortasse eorū quispiam me præterea interrogarit. Dic mihi Luciane inquiens, si quis Aethiops, qui nunq; alios homines uiderit, cuiusmodi nos sumus, eo quod omnino nunquā fuerit peregre profectus, in concione aliqua Aethiopum asseueret, atq; contendat, homines nunq; gētium aut albos aut flavos inuehiri, sed esse atro colore omnes, num putas eius orationē apud illos posse capere fidem, si quis grādis natu Aethiops in hūc modum respondeat. Tu uero homo hominū cōfidentissi me, qui ista nosti? neq; enim ullo unq; tempore a nobis quispiam es peregrinatus, neq; tibi compertum est, cuiusmodi sint, quæ sunt apud cæteras gentes. Evidem aſſirmarem senem istum iusta rogare, an nō Hermotime idem tibi uideatur? HER. Sane, iure enim optimo mihi

CONRA. GO. INTERPRETE

mihi indignari uidetur. L V. Et mihi Hermotime,
uerum in cæteris haud scio an tibi idem, quod mihi ui
debitur. Etenim illud mihi persuadeo. HER. Quidnā?
L V. Vrgebit uidelicet homo, & his mecum uerbis agit,
Conferatur igitur Luciane quispiam cui tantum Sto,
corum nota sint decreta, cuiusmodi est tuus amicus iste
Hermotimus, qui nynq̄ alibi sit diuersatus neq̄ apud
Platonem, neq̄ Epicurū, in summa apud neminem alio
rum. Si igitur dicat, nihil æque præclarum esse, & ueris
tati consonum, apud multos, ut sunt in Stoa, & quæ illa
docet, an non iure optimo tibi temerarius ac confidens
esse uideatur, de singulis pronūciās, præsertim cū unū
tantum norit, nūquani altero pede ex Aethiopia elato.
Quid me uis illi respondere? Illud nimisū, quod estue
rissimum. Nos quæ Stoicorum sunt, magno studio edi
scere, utpote quibus illis de rebus uisum est philosopha
ri. Neq̄ tamen allorum dictata ignorare. Magistrum e
nim nobis hæc obiter inter docēdum explicare, qui ea
proposita confutat, atq̄ euertit. An hoc loco putas tacu
turos esse Platonem, Pythagoram, Epicurū ac reliquos,
ac non potius sublato cachinno mihi respōsuros? Quā
absurda sunt quæ facit tuus iste amicus Hermotimus.
Haud grauatur aduersariis nostris fidem habere de no
bis, censemq̄ nostra esse talia, cuiusmodi isti dixerint aut
ignari, aut certe occultantes ueritatem. Num igitur si
quem etiam uiderit gladiatorem, sub tempus certamni
nis sese exercentem, calcibus in aera iactatis, & pugno
inani ictu illato, uidelicet sic ferientem aduersarium, il
lico pronūciabit ueluti inuictū, si sit munetarius, an illa
censebit haud magni negotii esse, & citra periculum u
ueniles quasdam ostentationes, nemine illi repugnaente.
Ac tum demū de uictoria pronunciandum esse, cū col

lucta.

Contraste insuffisant

LVCIANI HERMO.

Ita status aduersariū superarit: alter autem succubat. Alioqui minime. Proinde neq; Hermotimus, in quibus rebus magistri eius umbratilē aduersum nos absentes clement pugnā, existimet illos uincere, aut nostra huiusmodi esse, quae facile subuerti possint. Nam illud simile est puerorū & dīculis, quas imbecilles extructas statim cuertunt. Aut per Iouem iis, qui sagittandi artem mediatur, qui sarmenta quædā colligata in palo affigunt, quo non procul collocato, deinde emissō relo iaculantur. Et si quando collinauerint, & transfixerint uirgulata, protinus exclamant, tanq; ingens fecerint operæ preclū, si telū illis per sarmenta uolarit. At uero neq; Persæ sic faciunt, neq; Scythæ, qui arte sagittādi ualent. Verū primū illi fere agitari, sagittas ex equis emittunt, postea utroctiam illa, quæ feriunt agitari uolunt, neq; immo, tā expadare telum donec inciderit, sed cursuaria q; maxime possunt. Siquidem reras nō raro telis petunt. Placitum est autem uolantes assequuntur. Quod si quando proposito scopo formidinis sit faciendum periculum, tā bularum quoddā ex aduerso positiū, aut scutum e cruce corio transfigū, atq; hoc pacto credūt, per armaturā ciuitati sua tela posse penetrare. Quocirca Luciane à nobis renuncia Hermotimo, magistro sibi sarmentis, stipulatā propositis iaculari, delude prædicare, sese armatos uiuere. Præterea imagines nostras pingere, atq; aduersum illas pugnis decertare, quibus ut est cōfētancū expugnatis putant se nos superare. Verū dixerit natus illis unusquisque nostrū, q; Achilles dixit de Hectore Aspedum galatæ nec enim audire cernere nostræ. 34. 60 Hoc profecto dicent singulatim singuli. Plato uero, utpote cæteris experientior, mihi quidem uideretur etiā e Sicilia aliquid narratum. Ferū Gelonē Siracusā graueolen

CONRA. GO. INTERPRETE

ueolentia oris laborasse, idq; diu latuisse eum, nomine ty
rannū hominē argueret aucto, donec peregrina quædam
qui cū illi dissidiū erat, aucta est illi uera dicere. Hūc ad
uxorem suā reuersum ardente iracudia, quod ab ea nō
esset admonitus, quæ uel maxime uiciū oris haberet
notū. Illā uero deprecata fuisse culpā. Nam cū nullū
aliū experta esset uitū, neq; propius ulli cōiuncta, putasse
omniū ora virorū similem laitū emittere. Proinde &
Hermotimus, ut qui cū solis Stoicis uitæ cōsuetudinē
habuit, diceret Plato, iure ignorat, qualia sint aliorū ora.
Eadē Chrysippus diceret, aut etiā his plura, si se nō pen
sularo, ad Platonis mē decreta recipere, ab uno aliquo
e Platonicis familia induci. Ut igit̄ unica oratiōe oīa cō
plexa, affirmo, quouſq; nō cōfiterit, q̄ facta in philoso
phia sit potior, nullā oīo esse amplectēdā. nāq; illud cō
rum via fuerit in reliquos. HER. Per penates obsecro
te Luciane, Platone, Aristotele, Epicurū atq; alios q̄ sece
re simam, neq; enī mearū est uiriū, cū illi certamine cō
tendere. Vix ego & tu apud nosmeripſos p̄predam, an ta
lis cōdāres sit philosophādi puincia, cuiusmodi ergo aſ
tuero. Cæterū Aethlopes, aut Gelonis uxori, quo dū p̄
tinebat Siracusis ad hāc disputationē accersere. L.V. At
illi quidē hunc faceant, si tibi uidetur ad sermonē hunc
supuicanei. Tu autē iā dicito. Si quidē uideris alio dīplo
ri dicatur. HER. Evidē sic cēſeo Luciane, posse fieri ut
q; Stoicis disciplinis fuerit institut⁹, ex his uerū sciat, etiā
si alias nō adierit, singularū decreta cōdiscēs. In hūc autē
modū cōſydera. Si q; sibi dicat hoc solū, duos binarios
quaternariū cōſtruere. Numerit necesse tē. obambulan
tem alios numerādi peritos percūſtari, num quis sit qui
hāc aut quinq; aut septem esse dicat, an illīco intelliges
hominem uera dicere. L.V. Illīco Hermotime. HER.

Cur

Cur ergo tibi uidetur non posse fieri, ut simul atque incidet quispiam in folios Stoicos uera narrantes, illis credat, neque aliorum postea indigeat? cum habeat certum nunquam fore, ut quatuor quinque fiant, ne si quidem mille Platones aut Pythagorae dicant? HER. Ista nihil ad carmen Hermotime. Concessa enim dubiis comparsas, longe ab illis dissidentia. Aut quid tandem ait? An incidisti tu unquam in aliquem, qui duos binarios coniunctos diceret, aut septem, aut undecim efficere? HER. Ego uero nequaquam, insaniret nimirius, qui negaret quaternarium fieri. LV. Quid porro, per gratias obsecro ne mentiar, incidisti unque in aliquem Stoicum, aut Epicureum, quibus de rerum principiis & finibus non efficit disceptatio? HER. Haudquaquam. LV. Proinde caue ne mihi imponas, idque amico. Inquisientibus enim nobis, qui in philosophia uerum dicant, tu praeoccupans Stoicis illud defers, praedicas eos esse, qui bis duo quatuor esse statuant, id quod incertum est n*on* ita se habeat. Quandoquidem Platonici aut Epicurei dicerent a se ita definiri. A uobis uero quinque aut septem nuncupari. An non uidetur tibi id facere, cum uos quidem illud solum bonum iudicatis, quod honestum est, ediuerso Epicurei uoluptatem? Et cum uos omnia esse corpora dicitis. Plato uero aliquod etiam incorporeum existimat esse in natura rerum? Sed ut dixi, quod incertissimum est aude arreptum donas Stoicis, tanque citra dubitationem illorum sit proprium. & si alii retrahant, suuque illud esse clamitent. Hic iam magnopere iudicio opus esse arbitror. Proinde si id palam fiat, solos Stoicos bis duo quatuor iudicare, par est alios silere. Cæterum quo usque de illa ipsa re decertatur, audiendi sunt ex aequo oes, aut certe agnoscere, quod ad gratiam iudicare uidebitur.

CONRA.GO.INTERPRETE.

mur. HER. Nondum Luciane mihi uidere intelligere, quidnam uelim dicere. L V. Apertius itaque tibi est dicendum, si non hoc, sed aliud quiddam dicas. HER. Mox intelliges cuiusmodi sit, quod dico. Finiamus enim duos quosdam irrupisse in Aesculapii farnum, aut Dionysii. Postea sacram quandam phialam amissam esse, iam operæ premium erit utrumque explorari, inquirendumque uter in sinu habeat phialam. L V. Ita est necesse. HER. Habet uero omnino alteruter. L V. Qui non, si quidem fuerat amissa? HER. Si igitur apud priorem inuenias, alterum iam non exues. Nam constat eum non habere. L V. Cōstat. HER. Quod si in prioris sinu nō inueniremus, habet plane alter, neque hoc modo opus est perscrutatione. L V. Habet profecto. HER. Igitur & nos si inueniamus apud Stoscos hanc phialam, alios haud dignabimur perscrutari amplius, asscuti quod iādudū inuestigamus. quid enim attinet diutius labore defatigari. L V. Nihil, siquidem inuenieritis, & inuentum possitis internoscere. puta hanc esse quæ periiit, aut si uobis exacte notum fuerit dei donarium. Nunc uero o amice non tantum duo sunt, qui in delubrū adierunt, ut necessarium sit alterutrum habere prædam, sed ingens turba. Deinde incertum est quidnam illud sit, quod periiit, utrum phiala, an scyphus, an corona. Sacerdotes quidem quotquot sunt, aliud aliud esse dicunt, ac ne de materia quidē inter eos conuenit. Quidā enim aeneā, quidā argenteam, quidā auream, et stanno quidam esse ferūt. Proinde necesse est omnes, qui ingressi fuerint exuere, si quod est amissum, cupias inuenire. Etenim si apud primum statim inuenias aureā phialam, adhuc alii tibi restant exuēdi. HER. Quamobrem Luciane? L V. Quoniam nō cōstat

LVCIANI HER MO:

an phiala fuerit amissa. quod si etiā de illo oēs inter ip-
fos cōsentiant, nō tamē oēs asserūt phialā esse aurēā . Iā
si maxime cōstet, aureā esse amissam, tuq; apud primum
inuenias phialā aureā, neq; sic desines perscrutari alios,
nā nō cōstat hāc illā esse, q̄ cōsecrata est deo· aut an non
putas cōplures phialas esse aureas? HER. Evidē puto.
L V. Opus erit iā perscrutando exutiendoq; singulos
adire, & quicquid inuentū fuerit in medium deponere,
deinde perpendere ac coniscere, quidnam ex omnibus
deceat rē numini cōsecratam existimare · Etenim, quod
rursum magnā dubitationē exhibet, illud est, quod sin-
guli, qui sunt exuti, omnino aliquid habēt, hic scyphū,
alter phialā, ille coronā · Rursum hic ex ære, altus ex au-
ro, quidā ex argēto · An uero quod habet, id illud sacrū
sit nōdū cōstat · Igitur plane est necessariū hæsitare, quē
sacrilegū pronūcias · Nēpe ubi ne tū quidē liquido scire
possis, qui numini sacrā phialā abstulerit, etiā si omnes
per omnia sint simillimae · Nam potest fieri, ut propriā
quis habeat · At causam ignoratiæ unā hāc esse arbitror
quod amissa phiala inscriptione careat, fingamus enim
phialā pertisse · Itaq; si aut dei nomē, aut illius qui dedit
cauit inscriptū esset, minus utiq; laboraremus · & inuen-
ta inscriptione omittarēmus alios aut exuere aut tur-
bare · Porro certamina gymnica Hermotime spectasse
te sēpe numero arbitror · HER. Recte arbitraris, nā
& frequenter, & multis in locis · **L V.** An non igitur
aliquoties & apud certaminū præfectos assedisti? HER.
Per Iouē nō ita dudū in olympicis ad lœuā Hellanodi-
carū manū · Euādride Eliensi inter suos ciues mihi spes
etādi locū occupāte · Cōcupuerā enim quæ a præfectis
ludorū fiūt, proprius intueri oīa · **L V.** Proinde nosti &
illud, quo pacto sortiūtur, quē cū quo oporteat luctari,

aut

CONRA.GO.INTERPRETE.

aut alio certam in his genere cōvēdere. HER. Noui. L V.
Tu igit̄ istuc cōmodi⁹ dixeris, ut pote q̄ ppi⁹ inspexisti.
HER. Olim cū Hercules p̄sideret folia Lauri. L V. Ne
mihi uetus̄ta cōmemores Hermotime, sed q̄ ture ipse p̄
pius uideris. HER. Argētea pponit̄ hydria deo cōsecra
ta, in hāc paruæ sortes fabæ ferme magnitudine, cū in
scriptiōe cōficiūtur. Porro inscribit̄ in duas qdē, litera
A in utrāq̄. in duas uero B, itē in alias duas C. & deinde
ordine ad eūdē modū, si plures sint athletæ, binæ semp
sortes, qbus eadē inscripta sit litera. Progressus tā unus
q̄s̄q̄ athletarū, postq̄ Ioui sacra fecerit dimissa in situā
manu. unā sorte educit, idē alii faciūt. Adstatq̄ singulis
apparitor, manū eorū cōprimēs, q̄ impedit ne legāt, quā
literā eduxerint. Deinde uero cū iam habeat oēs, Alytar
ches puto, aut certe e numero iudicū aliq̄s, neq̄ enī satis
cōmeniūni, obābulās inspectat sortes in circulo stantiū.
Hinc eū, cui litera A sorte obuenit, cū illo palæstra, aut
pācratio cōmittit, q̄ alterū a eduxit. Postea uero simili
ter eos, qbus B obtigit. atq̄ ad eūdē modū reliquos quo
rū literæ inter se cōsentīt. Sic quidē cōsueuit fieri, si cer
tates pari sint numero, puta octo, aut quatuor, aut duo
decim. Sin impares fuerint, ut quīnq̄, septē, nouē. litera
qdā sola uni sorti inscripta, q̄ parē literā nō habeat, cum
aliis initīt̄. Qui uero illā eduxerit, assidet ueluti in inst
itis collocat⁹, expectās donec illi decertēt, neq̄ enī literā
habet, q̄ illū cū aduersario cōmittat. nō est aut ea medio
cris pugili felicitas, expectare ut ipse integer & recēs cū
delassatis cōgreditatur. L V. Quiesce, hoc enim illud est,
quo potissimū indigem⁹. Ergo cū sint nouem, singuliq̄s
habeat duatas sortes, obābula iā, uolo enim pro specta
tore te præsidem cōstituere, & literas inspecto. Nec ut
arbitror pri⁹ didiceris, qsnā ille sit, cui uacatio a pugna

LVCIANI HERMO:

usq; ad extremum obtigit, q; singulos in orbem adeas, atq; inter se coniungas. HER. Qui istud narras Luciane? L V. Non potest fieri ut illico inueniatur litera, quæ arguat illum ultimo loco decertaturum, aut si forte fortuna inuenias, haud tamen scies hunc esse. Nam non fuerat prædictum, aut k, aut m, aut i esse literam quæ postremum decerneret. Verum postq; in A incide ris, peruestigas eum, qui alterum a habeat, quo inuento, iam illos inter se coniungis. Rursum b ubi adeptus fueris, alterum b requiris, quod cum inuento in palestrā cōmittas. Atq; in reliquis omnibus, ad eundem modum tantisper, dum ille reliquus sit, qui solam literā habet, quæ careat aduersario. HER. Quid uero. si in illū primo aut secundo loco incidas, quid facies? L V. Nequaq;, sed tu qui ludis es præfect⁹, quid factur⁹ sis, cupio scire. Num protinus dices, hic est ille usq; ad ultimū futurus spectator, an necesse erit, omnes in orbem adeuntē intueri, sicubi habeat sibi similem? Quoniam nisi omnium sortes inspexeris, non scies, quisnā sit ille ultimo loco depugnaturus. HER. Imo perquam facile scilero, saltem inter nouem, si e primo loco aut secūdo inuenero, scio hunc esse, qui decerbit ultimus. L V. Quinam istuc Hermotime. HER. Hoc modo. Duo illorum a habent, & b similiter duo. Cum autem quatuor sint reliqui, isti quidem c, alii uero d sunt sortiti. Iamq; distributis quatuor in octo athletas literis, nam est solam restare sequentem literam e, quā qui eduxit, is est postremus. L V. Vtrum laudabo acumen ingenii, an permittes uti contradicam, quid mihi videatur? HER. Miror equidem Hercule quid nā istis queas cum ratione contradicere. L V. Tu enim omnino ordine descriptis literis narras, nempe ut prima a sit,

altera

CONTRA GO. INTERPRETE

altera b, atq; haec si ie donec in unam earū finiatur nu^merus pugilum. & fatigor in Olympiis ita fieri. Porro quid futurū est, si acceptis nō obseruato ordire quinq; literis ex omnibus, puta x·f·z·c·t· & alias quidē quas tuor in octo sortibus geminas scribamus. Zeta uero solitariū in nona, quod nobis indicet ultimo decertatum, quid facies primum zeta inuenio, qui diiudicabis esse ultimum, qui illud habet, nisi aditis omnibus: nullā inuenias consentientem literam. Non enim potes, quē admodum statim, ex ipsarum ordine indicium sumere.

HER. Rem difficilem responsu interrogas. L V.

Ecce tibi iam & alio pacto idem cōsydera. Quid enim, si neq; literas sortibus inscriberemus, sed signa quædā, ac formas, quales non paucas Aegyptii literarum uice pingunt, nimirum canino aut leonis capite homines. an hæc missa faciemus, quoniam prodigiosa sunt! Age porro, quæ unius tantum formæ sunt, ac simplicia inscribamus, quoniam id fieri potest, fingentes in binis sortibus binos homines. In duabus, duos equos. Item gallinaceos duos, adhæc geminos canes. In nona uero leonis imago esto. Si itaq; ab initio in eam sortem incidas, cui insculptum est insigne leonis, qui poteris pronunciare, hanc esse, quæ postremo cōcertaturum cōstituat! si non aggressus onines circūspexeris, nūquis aliis leonem habeat!

HER. Non habeo, quod tibi respondeam Luciane. L V.

Nec iniuria, neq; enim res est, quam prima fronte proclive sit cognoscere. Itaq; si uos querimus illum inuenire, qui sacram phialam abstulit, aut postremū illum pugilem, aut eum, qui nos optimè in ciuitatem illam Corinthum perducat, necessario singulos accedemus, examinabimusq; summo studio coninxī, omnes exuentes, atq; omni ex parte contemplan-

tes:

LUCIANI HERMO.

tes. Vix enim uel hac sedulitate didicerimus uerum. Et si quisquam cōsiliarius mihi sit dignus de philosophia quæ sit præferranda futurus est, is tandem esto, qui omnium dictata norit, alii uero mandat, mutiliq; nec illis credam quo usq; uel unius fuerint ignari. fortasse enim hæc fuerit illa præstantissima, Neq; uero si quis spectanda forma hominē adducat, dicens, illum formæ dignitate uniuersos superare. Huic ne fidem essemus habituri, nisi illud nobis cōpertum esset, eum quicquid est hominum uidisse! Nam forsitan etiam formosus ille quidē, cæterum an omniū sit formosissimus, nemo queat sciēre, nisi lustratis omnibus. Nos autē non solum pulcro, sed eo, quod est pulcerimum indigemus, quod nisi inueniamus, nihil nobis plus solito actū putabimus. Nāq; non erimus cōtentī si qualecūq; pulcrū assequamur, sed illud summū quaerimus pulcrū, quod necesse est unū ali quid esse. H E R. Vere ista dicas. L V. Quid igitur potes ne mihi cuiusquam ædere nomen, qui omnes semiitas in philosophia sit expertus. quicq; dicta Pythagoræ, Platonis, Aristotelis, Chrysippi, Epicuri, & aliorum cognita habeat: postremo unani ex omnibus delegerit: ueramq; probarit, experimento doctus, hanc solam esse, quæ ad felicitatē ducat: nam si talē inueniremus, desineremus nos fatigare. H E R. Haud facile fuerit Luciane huiusmodi hominē reperire. L V. Quid igitur faciemus Hermotime: non arbitror desperandū accedendū esse. Quoniam uobis in præsentia nemo talis dux superit, ergo illud optimū fuerit simul & tutissimum ut unūquisq; tentet omnes sectas peruagari, quæcq; a singulis dicta sunt diligenter intueri. H E R. Ex his sane ita faciundū uidetur, sed uide ne hoc contrarium illi, quod paulo dixeras prius. Non esse facile ubi passis uelis se

qui splana

CONTRA GO. INTERPRETE

quispiam mari tradiderit, denuo recurrere. Qui enī sive
erit potest, ut adcat omnes suas, qui quādmodū tu als
hæsitatus cūt in prima, ex qua se nequeat emergere.
L V. Ego tibi dicam. Thesel cōmentum imitabimur. si
loq̄a Tragica illa Ariadne accepto, In omnē Labyrin-
thum ingrediemur, ut illud manu tenētes, sine negocio
possimus egredi. H E R. Quis igitur nobis Ariadne
erit, aut uide filium suppeditabitur? L V. Bono animo
es, nam uideor mihi reperisse, cui adhærétes egredi pos-
simus. H E R. Quid tandem illud est? L V. Nihil ex
me dicam, sed illud cuiusdam ē numero sapientum. So-
brius esto, ac memineris diffidere, quoniamquidē si nō
facile credamus auditis, sed iudicū more faciamus, ut
& aliis relinquatur dicendi locus, nullo fortasse negocio
Labyrinthos egrediamur, H E R. Recte narras, itaq̄ fa-
ciamus. L V. Quē ex ipsis primū adibimus? an illud nī
hil intererit. Exorsi aut̄ a quocūq; ut a Pythagora, si ita
sors ferat, quanto tempore putamus omnia Pythagori-
ca nos posse ediscere? deductis illis quinq; silenti annis,
quibus adiunctis, triginta ut arbitror sufficiunt anni.
Si minus. Saltem opus est uiginti. H E R. Sic sta-
tuamus. L V. Porro Platoni tantūdem est tribuen-
dum. Præterea Aristoteli nō minus. H E R. Non sane.
L V. Iam uero Chrysippo ediscendo quot opus sit an-
nis, haud te rogabo, nā memini abs te audisse, uix qua-
draginta sufficere. H E R. Ita res habet. L V. Deinde
tantūdem Epicuro ac aliis. Quod uero non nūnquam sta-
tuo, hinc discere licebit, si perpendeis q̄ multi sint octo-
ginta annos natū Stoici, aut Epicurei, aut Platonici, qui
se nondum nosse confiteantur omnia, quæ peculiaria
sunt suæ professioni, ut ipsis ad suas disciplinas nī-
hil quicquam desit. Si uero minus, certe Chrysippus,

¶

LUCIANI HERMO.

& Plato. Præterea Aristoteles istud dicerent, & qui illis
ætate antequeruit Socrates ipse, nulli ipsorum præstantia
secundus, qui pallidum apud omnes clamitabat, nō modo
nō omnia, sed prorsus nihil scire se, aut illud solū, quod
nihil sciret. Proinde supputemus ab initio, Pythagoræ
statuimus uiginti annos, deinde altera tāta Platoni. Inde
ex ordine aliis. Quot igitur erunt anni, in unam redacti
summae, si sectas in philosophia statuamus modo esse
decem? H E R. Supra bis centum Luciane. L V.
Vis ne ergo quartam partē ut deducamus? quindecim
anni ut sint satis: an totum diuidim? H E R. Tu
teipse uideris quid præstet. Ego illud animaduerto, uel
sic admodum paucos, per omnes esse ituros, iam inde a
natuitate protinus facto initio. L V. Quid ergo fa
ciendum est Hermotime, si tantum res habet difficulta
tis: an subuertenda sunt illa, paulo ante concessa, nemis
nem e plurimis posse, id quod est optimū diligere, nisi
expertum omnia. Quoniam qui citra experimentū de
ligit, uaticinio magis, q̄ iudicio ueritatem inquirit, nōne
illud confessi sumus? H E R. Maxime. L V. Omni
no igitur est necessarium, tam diu nos uiuere. si omnib⁹
exploratis, bene simus electuri, & facta electione operā
sapientiæ daturi, & adepti sapiētiām fruituri felicitate.
Nam priusq̄ ita fecerimus, in tenebris (ut prouerbio dī
cūt) saltaremus, in quæ fortuna irruerimus, quodq̄ pri
mum uenerit in manus, ob ignorantem ueritatis su
spicabimur esse illud, quod quærimus. Quod si temere
bona fortuna in illud incidanus haud tamen constāter
ac liquido poterimus scire, num id sit, quod quæritur.
Nam complura sunt inter ipsa similia, quorum unum
quodq̄ se pronunciat esse uerissimum. H E R. Lu
ciane haud scio quo pacto quæ narras rationi mihi ui
dcntur

CONRAGO. INTERPRETE.

dentur confitentia. Sed, nam tibi uerum fatebor, haec explicando, & ad uiuum rescando, cum nihil sit opus, non mediocriter me angis. Videor autem mihi fortasse & inauspicato hodie & malo omne domo exiisse, & egressus in te incidisse, qui me iam sperato proximum, in tantâ hæsitantiâ ablatum cœlesti, declarans uiam ad ueritatem inueniri non posse, utpote tot annorum numerro indigentem. L V. Profecto iustiori de causa stomacheris patri tuo Menecratî, ac matri quoque sit nomine, non enim noui, aut multo prius naturæ nostræ, quæ tibi non totidem annos, quot largita est Tithono, longæuumque fecerit, sed circucripsiterit, ut ne, cùs sis mortalis, supra centum annos, ut longissimum contingat uitæ spacium sis uicturus. Ego uero tecum disquirens, id reperi, quod superioris disputationis sit consequens. HER. Nequaquam, uerum es semper contumeliosus, & haud scio quid acciderit, ut philosophiam prosequaris odio, & eius studio deditos conuicis insectere. L V. Quidnam sit ueritas tu Hermotime, tuusque præceptor nempe uiri sapientes cōmodius definiueritis. Ego uero illud unum scio, non esse magnopere suauem audientibus, sed multum improbari a mendacio. Hoc enim aspectus est blandius, ideoque magis delectat. Illa autem ueluti simplex & nullius sibi insinceritatis conscientia, libere aduersus hominum uulgaris differit, quibus ex rebus sibi offensionem & odium contrahit. Vides te quoque mihi nunc irasci, qui his de rebus una tecum ueritatem repeti, ostenditque esse ardua, quorum uterque amore rapitur. Perinde ac si statuam adamasses arbitratum esse hominem, & spes fuisset, te illa potiturum. Ego uero gnarus esse aut lapidem, aut ahenum, ob benevolentiam indicassem tibi, impossibilita te amare. Tuque hic me hostem & inimicū

LUCIANI HERMO:

esse putares, quic te non sim passus falli, cum insperanda sperares. HER. Num ergo illud dicas Luciane, nō es se philosophandum, sed oportere nos ocio sacerdotiæq; deditos, in rerum imperitia uitā transigere? L V. Quan do tādem istud ex me audisti: siquidem haud nego esse studendum sapientiæ parandæ. Sed quoniam est philo sophandum, uariæq; sunt uiae, quarum nulla non dicat se ad sapiētiā uirtutemq; perducere, ueraq; inter illas est incognita, diligenter exacteq; habendum esse delectū. Non enim uisum est nobis posse fieri, ut multis propo sitis, id quod est potissimum eligatur, nisi quis accedēs, omnia exploret, & pertentet. Porro experimentum nobis uisum est perglōngum. Tu uero quid sentis? Nam rursus te interrogabo, hūccine sequeris, in quēcunq; pri mūm incides? ac cū eo philosophiæ studio incubes? isq; te propicio mercurio oblatum habebit! HER. Eequid tibi posthac respondeam? qui negas quenquā ex se pos se iudicare, nisi phoenicis ætatem uixerit, omnes in or bēm collustrans atq; pertentans. Negi illis, qui priores pe riculum fecere, fidem adhibere dignaris, nec multitudi ni laudanti, dicentiq; testimonium. L V. Quos tu mihi multos prædicas? scientes & expertos omnium? Certe si quis est huiusmodi, mihi profecto uel unus sat erit, neq; ultra egebimus multitudine. Quod si ignaros dicas, nihil sane multitudo eorum me adducet ad habē dam fidem, quo usq; uel prorsus signari, uel unius tantū periti disciplinæ, de omnibus pronuncient. HER. Tu uero solus ueritatē depræhendisti, reliqui uero omnes, qui philosophantur, rudes sunt ac stolidi. L V. Fal so istud prædicas, qui me aliis præponere dicas, aut o mnino collocare inter eruditos, nec meministi quæ dixerim, cum non me ueritatem præ allis scire contendā,

fed

CONR A.GO·INTERPRETE.

sed perinde atq; omnes, quænam ipsa sit ignorare cōfitear. H E R. At Luciane oportet singulos accedere, & expendere quæ dicant, præterea non licere aliter, quam hoc modo delectum melioris agere, fortasse non fuerit absurdum, Sed experimento tot annos esse tribuendos, omnibus modis ridiculum, quæll uero e paucis nō liceat oīa perdiscere. At mihi illud in primis facile uideatur, nec multa exercitatione īdigum. Siquidem aiūt statuarium quendam Phidiam opinor, solum conspecto leonis ungue, ab eo ratione collegisse, qua totus leo esset magnitudine, iuxta unguis proportionē effictus. Quin etiam tutelipse si quis solam hominis manum tibi ostendat, alia corporis parte occultata, illico scies opinor hominem esse id, quod est occultatum, etiam si totum corpus non uideas. Proinde & capita rerum quas dicūt singulari, facile est perdiscere, uel exigua temporis particula. Cæterum morosa illa diligentia, quæ tam longa egeat examinatione, non adeo opus est, ad id ut queas, quod est optimum, eligere. sed ex illis licet iudicium facere. L V. Papæ Hermotime q̄ grauiā sunt ista, quæ narras, cum ex partibus totum uis cognosci, quāquā ego cōtraria audire memini. Videlicet eum, qui totum norit, etiā partem cognoscere, Ediuerso, qui solam partem, nō illi co totuni. Ad hunc modū mili & illud respōde, Phidias si quādo uidisset unguē leonis, an hūc nouisset leonis esse, si nūq̄ totū uidisset leonē? aut tu uisa hoīs manu, q̄as dicerc hāc hoīs esse, homine antea nec uiso nec cognito? Cur siles? uis ne ut ego pro te quod est necessariū respōdeam? nēpe non posse? Quāobrē periculū est ne Phidias infectare abeat, temere ficto leone. H E R. Nihil ad Bacchū ut aiūt, aut qd hiscū illis cōuenit: L V. Nā Phidiæ & tibi nulla alia cognoscēdarū partiū est causa, nisi notitia

EVOCIANI HERMO:

totius hominis inquā & iconis. At in philosophia puta Stoicorum, quo pacto ex parte cognoscet reliqua - aut qui declarabis esse honesta? Nam totum ignoras, cuius hæ sunt partes. Iam uero quod ait, esse facile, ut quis breui temporis curriculo totius philosophiæ capita summatim audiat, cuiusmodi sunt, quæ principia rerum & fines statuant, tū quid opinentur esse deos, quid anima. Præterea quosdam afferere, omnia mole corporis esse prædicta, nonnullos quædam sine corpore constituere. Adhæc quosdam uoluptate, contra quosdam honesto bonum & felicitatē metiri, atq; his consimilia. Quibus in hunc modum auditis, facile & nullius operæ est pronuntiare. At scire quisnam ille sit, qui uerum prædicet, uide ne non dei portiunctula, sed pluribus diebus indigeat. Quid enim illis accidit, ut centurias ac Chiliades librorum de illisipsis rebus singuli conscripserint! Equidem opinor ut fidē facerent, uera esse paucula illa, quæ tibi uidetur minime impedita, quæq; nullo negocio cognosci queant. Nunc uero uate, opinor, etiam hoc loco tibi opus erit ad eligendum meliora, si recuses immorari, ut ipse studiose omnia expendas, & unumquodq; totum diiudices. Compendiaria enim hæc fuerit uia neq; non simplex, & expedita, si accersito uate, auditisq; summatim omnibus, singulorum causa sacrifices. Nam liberabit te deus mille negotiis, si in uictimæ extis ostendat, quæ tibi sint eligenda. Quod si non repudias, & aliud quiddam tibi expeditius suggeram, ne opus sit has profundere uictimas, litabisq; non accersito, in quem tantum mercedis sit impendendum, sacerdote. Verum conlectis in urnam codicillis, quorum singulis philosophi nomen sit inscriptum, iube puerum aliqueni impubem & ætate floridum urnā accedere, & educere codicillos,

qui

CONTRA GO. INTERPRETE

quicunq; primum in manus incidat. Atq; in reliquum tempus iuxta illius, quicunq; tibi fors dederit, decreta philosophare. HER. Ista Luciane tum scurilla sunt & improba, tum quæ grauitatem personæ tuæ minime deceant. At dic mihi. Emistin antehac ipse aliquando uinum? L V. Enī, idq; saepenumero. HER. Num ergo adibas in orbem quotquot erant in ciuitate caupones, degustans, comparans, & expendens uina inter se? L V. Haudquaquam. HER. Nam oportet te arbitror, ut primum in suaue idoneumq; incideris, amoliri. L V. Recte me hercule narras. HER. Et a modica illa degustatione poteras de uniuerso uino cuiusmodi esset pronunciare? L V. Poteram certe. HER. Si uero aggressus caupones dixisses. Quoniam heminam nini comparare uolo, permittite ut singulorum uasa epotem, quo per omnia disgressus discam, cuius uinum sit praestantius, & unde mihi emendum. Ista si dices, censes ne futurum, ut illi rideant, quod si pergeres esse molestior, perfunderet fortasse etiam aqua. L V. Censeo sane, neq; istuc mihi accideret immerenti. HER. Iuxta eandem rationē in philosophia quid attinet epotare dolium, cum e modesta degustatione possimus cuiusmodi totū sit cognoscere? L V. Quam lubricus es Hermotime, elaberisq; e manibus, sed tamen irretitus. Nam cum putares effusisse, incidisti in eandem nassam. HER. Qui istuc als? L V. Quoniam sumpta re per se manifesta nostraq; omnibus, nempe uino, quæ dissimilima sunt, & de quibus, cum sint incerta, omnibus est digladiatio, illi cōparas. Nam ego haud queam dicere, qua in re tibi uinū & philosophia conueniant, nisi hoc solū nomine, quod philosophi quoq; uendunt disciplinas more cauponū, & ple

LVCIANI HERMO^{NI}

& placiq^{ue} confundunt miscentq^{ue}, usi imposturis & frau-
dibus, adhæc iniqua mensura metientes. Cæterū quod
dicis hunc in modum consideremus. Vīnum quod est
in dolio, haud negas totū sibi ipsi esse simile, & me her-
cule non absurde, imo si quis degustet hausta minima
eius particula, mox scitum cuiusmodi totum sit dolio-
rum. Consentaneum etiam illud est, neq^{ue} ego quicquam
contra dico. Iam perpende etiam illud, quod sequitur.
Philosophia, & eius professores, ut præceptor tuus, nū
eadem uobis assidue dicunt, & de eisdem, an alias alia?
Varia esse amice palam est, aut certe fruſtra hacten⁹ illi
adhaereres, Vlyſſis exemplo circūcurſitans & oberrans,
sed sufficiſſet tibi ſemel audiffe. H E R . Vera nar-
ras. L V . Proinde qui poteras a primo gūſtu ſcire
omnia! neq^{ue} enim eadē dicebat, ſed ſemper inculcabat
noua nouis, non quemadmodum uinum ſemper idem
erat. Itaq^{ue} amice niſi totū ebibas dolium, ab re uuidus
circūuagatus ſis. Videtur enim in fundo ſub ipſam fecē
philosophiæ bonum occultaffe deus. Proinde totū uas
ad finem uſq^{ue} exhauriendum eſt, aut nectaream illā po-
tionem nūq^{ue} inuenias, quam mihi iam olim ſitire uide-
ris. Tu uero hanc huiusmodi eſſe putas, ut ſi deguſtes
modo, aq^{ue} limine ſalutes, mox ſapiēſ ſiſ euafurus. quē
admodum aiunt Delphicam uatem, ſimul atq^{ue} ſacrum
ſlumen hauererit, repente numine afflari, & aduentanti-
bus reddere oracula. Verum mihi ſecus uidetur, ſi quidē
tu quoq^{ue} iam plus di midio uafe exhausto, incipere te
adhuc dicebas. Illud igit^c uide, ſit ne potius huic rei phi-
losophia ſimiſſor. Dolium quidē tibi maneat, præterea
etia caupo. Inſit autē nō uinū, ſed omniū frumentorū le-
guminūq^{ue} miſcellanea, ſuperne triticū, poſtea fabae, de-
inde hordeū, ſub illo lētes, mox cicer, atq^{ue} id gen⁹ diuer-
fa.

CONTRA GO. INTERPRETE

sa. Iā si femina mercari uells, ac ille, cui⁹ est, abreptū tritū tibi in manū tradat ut iſpicias, poterisne illo inspe-
 cto pronunciare; an etiam cicer purum sit, lētesq; coctū
 faciles, & solidæ fabæ? H E R. Haudquaquā L V. Ergo
 neq; philosophiā ab uno aliquo, quod primū quis pro-
 nunciarit, uniuersam addiscet cuiusmodi sit, neq; enim
 est unum aliquid, quemadmodū uinum, cui tu illam as-
 similas, similitudinē in degustando esse iudicās. Hoc ue-
 ro aliud quiddam esse probatum est, nec ociosa ac leui
 disquisitione indigum. Quandoquidē si uīnum malū
 emas, duum obulorū est periculum. Contra in multitu-
 dinis colluuie una interire, quemadmodū tu quoq; ab
 initio dixisti, non mediocris est infelicitatis. Præterea
 qui totū cupite potare dolū, ut heminā emat, damnum
 cauponi dabit, sic absurde degustans. At philosophia ni-
 hil huiusmodi patietur. Imo si uel maxime bibas, nihil
 lo diminuitur dolū, neq; damno afficietur uenitator.
 Influit enim res exhausta, quemadmodū dicitur prouer-
 bio, secus q̄ in Danaidū dolio. Illud enim non continet,
 quod ingeritur, sed statim perfluit. ediuerso hinc siquid
 detrahas. maius est id, quod fit reliquū. Atqui uolo tibi
 aliā similitudinē philosophiæ & degustationis referre.
 neq; ne putas illi cōuiciū facere, si dicā, locali pharmaco-
 puta aut aconito aut cicutæ aut alteri cuipiā id gen⁹ esse
 similē. Hæc quanquā morifera sunt, nō tamē enecarēt,
 si quis minimū quiddā resectū degustet summo unguī,
 sed nisi quantū oportet, & quo modo, præterea cū qui-
 bus cōuenit accipias, nō utiq; moriaris. Tu uero uolebas
 ad uniuersi cognitionē parādā minimā sufficere particu-
 lā. H E R. Sint ista ut uis Luciane, oportet ne igitur cētū
 uixisse ānos, totq; sustinuisse negocia, an alioq; nō dabit.
 philosophari! L V. Nequaq; Hermotimē: neq; mirū siq;
dem

LVCIANI HERMO.

dēm uere narrasti ab initio uitam breuem, cōtra artem
esse longam. Nunc uero haud scio quid nam tibi accide-
rit, ut stomachere si non hoc ipso die ante solis occasum
Chrysippus, aut Plato, aut Pythagoras euaseris. HER.
Vndiquaq; me oppugnas, & circūcursitas, cogitq; in an-
gustum, nulla a me lacescit in iuria, impellente nimis rū
inuidia, q; ego in disciplinis praeuerterim. Tu autē cum
grandis sis natu, oscitanter te ipsum curaueris. L V.
Sein igitur quid ages? Mihi tanquam Corybantū mo-
re infans concitato, ne aduertas animum, sed sine inep-
tire. Tu uero quantum potes in priorem uitam regrede-
re, & iuxta superiora iam inde ab initio hīs de rebus de-
creta iter perficio. HER. At non finis tua uiolen-
tia quicquam eligere, nisi pertentatis omnibus. L V,
Atqui certo scias, nūquam me aliud esse dicturum. Cæ-
terum quod uiolentum uocas, uidere mihi iuxta poetā
accusare innocuum, quōusq; nulla tibi alia suffragetur
ratio, quæ me ab hac uiolentia auellat & retrahat. Ecce
enī tibi multo uehementiora diceret ratio ipsa, quam
præteriens, me temere accusas. HER. Quænam ista
sunt? nam miror si quid illa reliquit indictum. L V.
Negat esse satis ad electionem optimi, inspicere, & per-
uagari uniuersa, sed maximo adhuc opus esse. HER.
Quoniam! L V. Iudicandi & expendendi facultate
& mente acuta, cogitatione q; diligēti, & incorrupta, qua-
lem decet esse, quæ tantis de rebus sit latura sentētiam,
alioqui incassum fuerint perlustrata omnia. At ergo
nec huic rel exiguum tempus esse tribuendum, dum cūcta-
beris, crebroq; inspicias, neq; habitū, neq; ætatē dicentis
neq; existimationem quæ de illis ob philosophiā habe-
tur reueritus. sed idem facies, quod Areopagitæ, qui no-

CONTRA GO. INTERPRETE.

Cū & in tenebris iudicant, ut non dicentes, sed quæ dicū tur consyderent. Ac deinde tibi licebit acto delecto con stanter philosophari. HER. Post exactū uitæ cur sum putas. Ex his enim palam est, ne unius quidē mor talium ætatē sufficere, ut omnes adeat, ut singulos per spiciat, ut perspectos disjudicet, & iudicio adhibito dele ctum agat, & facta electione philosophetur. Nam hoc demū pacto aīs ueritatē inueniri, neq; ullo alio modo. L. V. Omitto dicere, neq; illud sat esse Hermotime, sed uidemur nobisip̄is imposuisse, nā putātes nos aliquid firmi certiq; inuenisse, nihil adhuc inuenimus. Quēad modum p̄scatores s̄pēnumero demissa retia, cum pō dus aliquod senserint, extrahunt, magnā uim p̄scium sperantes se irretiisse. deinde ubi summo conatu eduxerint, aut saxum aliquod reperiunt, aut uasculum arena faburratum. Consydera nū nos quoq; attraxerimus id genus aliquid. HER. Haud intelligo, quid hæc retia si bi uelint, plane enim illis me implicas. L. V. Proinde da operam ut te explices, nā propicio deo tuo nosti nātare, ut si quis aliis maxime. Nam ego, tametsi omnes peruestigando adeamus, idq; tandem perficere liceat, nondum illud certum esse censeo, nūquis ex illis omnibus habeat id quod quærimus, an ex æquo ignorent. HER. Quid aīs: neq; quenquā omnium ex illis habere? L. V. Haud constat, an tibi non uidetur posse fieri, ut omnes falsum prædicent, ueritas autem ipsa aliud quiddam sit, q; hactenus apud ullum omnium fuerit cō pertun: HER. Qui illud fieri potest? L. V. Sit enim nobis uerus numerus uiginti, ut uiginti fabis manu clausa acceptis, quispiam interroget decem aliquos, quot habeat fabas in manu, illi autem diuinantes alius septem, alius triginta dicant, alius decem, aut septemde

LVCIANI HERMO:

cim, breuiter alius alium numerum. Quin nōnunq̄ etiam contingit ut fortunæ beneficio quidam uerum diuinet. An non ita putas? HER. Puto certe. LV. Atqui neq̄ illud potest nō fieri, ut singuli alius alios numeros falsos dicant, & neminem inter illos dicere, hominem uiginti fabas manu cōtinere. Tibi ne secus uidetur? HER. Fieri potest. LV. Iuxta hanc igitur rationem oēs philosophi indagant, peruestigātq̄ cuiusmodi res sit felicitas, astruūtq̄ alius aliud esse, hic uoluptatē, alter honestum, alius alia de re prædicat. Proinde haud est dissimile ueritati aliquid illorū esse felicitatē. Rursum neq̄ rationi repugnat, ab his omnibus aliud quiddā esse. Et uidemur cōtra q̄ oportuit, nondū inuēto principio ad finē prope rare. Debebat autē opinor prius declarari, cognitā esse ueritatē ipsam, & omnino aliquē e numero philosophātium eam nosse. Deinde reliquū erat, cui nā esset adhibēda fides. HER. Istud ergo Luciane aīs, nos neq̄ si per omnē philosophiā pgrediamur, posse id quod uerū est, inuenire! LV. Ne me interroga uir præclare, sed iā de novo rationē ipsam. Et forsitan respondebit nondū posse, quo ad usq̄ nō cōstet, an unū sit ex illorū numero, quae ipsi prædicant. HER. Nunq̄ ergo quēadmodū tua probat oratio, inueniemus. neq̄ philosophiæ operam dabis, sed oportebit nos uiram rudem expertemq̄ doctrinæ degere, a philosophia facta defectione. LV. Illud quidē sequitur, ex quo fateris, nō posse fieri uti quis philosophetur, rēq̄ esse difficiliorē, q̄ ut hominū queat parari industria. Arbitratis enim operæprediū, ut qui philosophiæ est uacaturus, ante omnia genus philosophiæ deligat, quod sit præstantissimū, isq̄ delectus tū demum est tibi uisus exacta ratione fieri, si per omnē philosophiam peruagati, eā quae sit uerissima deligamus. Postea rationē

CONTRA GO. IN TERPRETE.

tionē annorū supputans, quot singulis sectis perdiscendi sufficerent, supra modū excessisti, prorogans rē in alia usq; sācula, ut uita singulorū angustiori spacio sit circūscripta, q̄ ut par sit ueritati inquirendae. Postremo illud ipsum quoq; dubiū esse declarasti, cū dices incertum esse, sit ne uerum olim a philosophis inuentum, an nōdum etiam. Tu uero Hermotime si iuratus dicas, quo pacto poteris affirmare repertū esse. Evidē iure iurādo haud assuerem. Quanquā & alia cōplura de industria prætermisi, q̄ & ipsa egent examinatione neutiq; parua.

HER. Quānā! L V. Nō audis esse Stoicos, siue Epicureos, siue Platonicos, qui dicant quosdam esse, quibus omnīū rerum ratio sit cognita, quibusdam nequaquā, & si aliis in rebus sint ualde digni, quib⁹ habeatur fides.

HER. Vera prædictas. L V. Videtur ne ergo tibi operosum magni⁹ negocii, dijudicare & discernere doctos scientes ab ignarīs, qui tamen tanq; periti se uēdiant. HER. Videtur certe. L V. Proinde opus erit steum, qui inter Stoicos primas tenet, sis cognitus, si non omnes, saltem q̄ plurimos eorū accedere, & experiri, & qui præstet cæteris, eum tibi præceptorē constitutere, facto prius exercitio, & iudicandi facultate de huius modi rebus parata, ne imprudens præferas deteriorem. Iam hūic rei perpende quanto opus sit tēpore. Id quod ego dedita opera, uerius ne stomachare, præteriuit. Quāquam quod maximum & in primis necessariū in reb⁹ huiusmodi, incertis inquā atq; ambiguis, unū illud est arbitror, solaq; hæc tibi fida & cōstans spes est ad ueritatem, inuentionemq; ipsius, neq; ullā alia, quæcunq; etiā fuerit, q̄ posse iudicare, & falsa ab iis, quæ uera sunt sciungere, caq; tibi suppetat facultas, qua more illorum, qui argentum explorant, queas probata & simplicia

g ii ab

LVCIANI HERMO:

ab adulterinis, & tis quæ mali sunt cōmatis secernere. Quod si quando huiusmodi artem paraueris, porro ingredere ad expēndenda eorū dicta. Sin minus, certo sciās nihil obstare, quin ab omnibus trahare naribus, aut quemadmodū oves ostensum ramū sequare. Imo aquæ super mensam effusæ assimilis eris, in quācunq; partem te quis traxerit summo dīglo duc⁹ ageris, aut me hercules arundini in ripa propter aquas enatæ, quæ ad omnē uentū flectitur, quāquā minimo flatu inspirans aura eam impulerit. Quocirca siquē nanciscaris præceptorem, qui artē demonstrandi iudicandiq; de quibus est controuersia assecutus, te doceat, desinas scilicet uersari in negociis. Nam protinus id quod est optimū tibi apparet. & hac demonstratiua arte elicta ueritas, etiā uanitatē arguet. tuq; cōstanter habito delectu, & rebus iudicatis, sapientiæ studiū amplexabere, partaq; tandem desideratissima beatitate, cum illa uicturus es.

Cuncta uniuersim possidens quæ sunt bona.

H E R. Euge Luciane. Nam multo hæc præstantiora narras, & quæ non minimum habeant spei. Inuestigan dusq; ut appareat, homo quispiā huiusmodi, qui dispiciendi ac diiudicandi, quodq; potissimū est demōstrandī nobis peritiā suppeditet. Adeo ut quæ restat facilia iam sint, & expedita, neq; exercitatione longa indigeāt, imo iam tibi gratias ago, qui haec cōpendiosam nobis optimāq; inueneris uiam. L V. Atqui nondū nihil iure gratiam egeris. neq; enim quidquā inuentum tibi ostendi, quo te proprius in spem adducerem. Hoc autē tale est, ut multo q; prius longius absimus. Luxta prouerbium. Cum multū laborauerimus, nihil tamen promouimus. H E R. Qui istuc ais! Nam acerbū quiddam, & maiore in modū insperatū uideris esse dicturus. L V. Quando quidē

CONTRA GO. INTERPRETE

quidem amice tametsi inueniamus, qui dēmōstrationē aliquā polliceatur, seq̄ esse docturū alios, non protinus opinor illi habebinius fidem, sed alterū inuestigabim⁹, qui iudicare possit, an uerum homo prædicet. Et si hūc fuerimus adepti, adhuc incertū est nobis, utrū hic cognitor & iudex possit internoscere eum, qui recte sit iudicaturus, an secus. Atq̄ ad huncipsum opinor rui sumi alio opus est cognitore. Nos enim unde discernere sciamus eum, qui optime queat iudicem agere? Vides quorsum istud uergat, remq̄ in infinitum progredi, cū nusq̄ cōfīstere ac cōtineri queat. Quoniā & dēmōstrationes ipsas, quotquot proferri possunt, controversas uidebis, nec firmamenti habere quicquā. Nam plurimae, per alia incerta & dubitata scientiae nobis fidem facere molūtur. Aliæ uero cū rebus manifestissimis ea, quæ sunt obfuscissima quæq̄ nullam cū illis habeant cōmunionem, cōnectant, eorū dēmonstrationes esse aiunt. Perinde atq̄ si quis existimet, se demonstraturū deos esse, quoniā ipso rum aræ conspiciantur. Quamobrē Hermotime. Haud scio quo pacto quemadmodū ii, qui in círcō decurrūt, ad idem reuersi sumus principiū, & in eadem hæremus perplexitate. HER. Quā acerba in me designasti Lutiane, qui mihi Thesaurum carbones esse ostendisti, & quantum uideo peribunt mihi tot anni, & haudquaquam modicus labor. LV. At multo minus cruciaberis Hermotime, si cogites non solum te frustrari speratis bonis, sed omnes, ut ita dicam, de asini umbra digladia ri inter se philosophos, aut quis tandem queat per hæc omnia transire quæ dixi! quod & ipse fateris fieri non posse. Nunc autē similiter mihi facere uideris, ac si quis lamentetur fortunāq̄ accuset, quod in cœlū non queat ascendere, aut quod subiens profundū maris a Sicilia in Cyprum

LUCIANI HERMO.

Cyprū nō emicet, aut quod non subiectus alii eodē die
egræcia ad Indos iter perficiat. Causa aut̄ meroris, quo
niā ut opinor sperauerat, aut nōnunq̄ huiuscemodi in-
somnia uidit, aut ipse sibi finxit, nō expendens prius an-
moderata, quæq; ab hominū natura nō essent aliena po-
stularet. Quin etiam te quoq; amice multa & præclara
sommiantem, ratio excitarū expurgisci coegit. proinde
aduersus illā indignaris, adhuc uix oculos attollens, so-
mno nō facile abacto ob uoluptatē eorum quæ uidisti.
Idem uero usuuenit iis, qui inanē sibi felicitatē singunt,
si interim dum opibus abundant, thesauros effodiunt,
regno potiuntur, aliisq; in rebus sunt felices, cuiusmo-
di multa numē illud uotum, cū sit largiter munificum,
nullo negocio designat, neq; ulla in re cōtradicat, euā si
quis alatus optet fieri, si Colossæa magnitudine, si solis
dos auri mōtes inuenire. Si inquā dum hæc isti aīo uo-
lunt, puer proprius accedēs, aliqd rerū necessariarū inter-
roget, puta unde emēdi panes: aut quid respondēdum,
qui locationis preciū postulat iamduū expectant, sic
stomachantur ueluti a percunctante & importuniūs in-
terpellante omnibus his bonis sint orbati, & parū abest,
quin puero nasum mordicus abripiant. At amice ne tu
eodem modo erga me afficiare, si thesauros effodientē
te, alisq; sublatum, necnon mirificis quibusdam cogita-
tionibus inhærentem, & spes inanis sperantē, ob meam
erga te beneuolentiā, non neglexi per omnem uitam in
somnia, suaui illo quidem fortas, sed tamen somnio
uersant, cupioq; expergefactū aliquid agere rerū ad ui-
tæ usum pertinentiū. quod te traducat in reliquū uitæ,
cōmunia hæc & uulgaria meditant. Quoniā quod mo-
do agitabas, & meditabare, nihil ab Hippocentauris,
Chymeris, & Gorgonib; differt, & quicquid aliud in-
somnia

CONTRA GO. INTERPRETE

somnia, poetæ ac pictorescū sint liberi, effingunt, quæ
 neq; unq; sunt facta, ac ne possunt quidē fieri. Et tamen
 bona pars hominū illis credit, cumq; huiusmodi uel ui-
 dent, uel audiunt, uoluptate afficiuntur. eo q; peregrina
 sint & prodigiosa. Quin tu quoq; audito fabularū quo-
 dā artifice. Esse mulierem quandā admiranda & inusita-
 ta pulchritudine præditā, quæ Gratias ipsas, & Vraniā
 uinceret, non prius expendēs, num uera narret, & nūcu-
 bi gentiū ipsa degat mulier, statim inflamatus es amore,
 quēadmodū ferūt Medeā ex insomnio correptā esse la-
 sonis amore. At quod maxime tū te, tū alios, quotquot
 hanc amant imaginē, ad amandum impulit, illud erat,
 quēadmodū mihi ratiocinanti apparet, q; is qui de mu-
 liere uerba facit, postq; primo putatur uera loqui, q; sunt
 consentanea inducit. Huc enim solum deflexisti ocu-
 los, eog; naribus uos traxit, quandoquidē semel illi pri-
 niā ausam dedisti, abduxitq; recta, uti dixit, uia ad il-
 lam cuius amore estis inflammati. Facilia enim quæ po-
 stea acciderunt. Neq; e uobis quisq; ad introitum semi-
 tæ reuersus percūctatus est, nū uera sit, præterea utrūne
 qua nō oportuit, imprudēs sit ingressus, sed pcedētiū se-
 cutus est uestigia, quēadmodū oves suū pastore. Cū ope-
 ræpreciū fuerit in ipso ingressu, iāq; inde statimab exor-
 dio an igrediēdū fuerit cōsiderare. Cæterū qd; dico, pla-
 ni⁹ intelliges, si huiusmodi qd;dā simile illi adductū in-
 tueare. Nā si qs ex eo poetar; numero, q; qduis audēt, di-
 cat fuisse quōdā tricipitē & senis manib⁹ hoīem, si illud
 primū ociose & inexploratū admittas, nō cogitās num
 fieri possit. sed ptin⁹ credēs. Mox cōsentance inferet etiā.
 reliqua, habuisse quoq; sex oculos, & aures totidē. Tū
 tres uoces simul ædidiisse, ternocq; esitasse ore. Præterea
 digitos habuisse in ābab⁹ manib⁹ triginta, quēadmodū

nos

LVCIANI HERMO.

nos singuli decem. Quod si pugnandū fuisset, e ternis manibus singulæ aut scutū gestabant, aut pluteum, aut hastam. Reliquarū uero trium hæc securim impegit, al tera lanceam emittebat, tertia gladio utebatur. Quis postea hæc narranti illi non credat? Sunt enim principii cō sequentia, in quo oportebat statim considerare, an fuerint admittēda, & an concedendū hæc ita habere. Quod si simul illa dederis, influunt etiā reliqua, neq; unquā si stentur. Nec proclive est deinceps illis fidem abrogare, quandoquidē cōsequentia sunt similiaq; admissio principio. Quod idē uobis quoq; accedit. Nam amore & alacritate incitati, non examinatis pensitatib; in ingressu quomodo se habeant principiis, a cōsequētiū rerum cū primis cōiunctione tracti porro pergitis. Perinde ut si quis dicat, bis quinq; septem esse, tuq; illi credas nō sup putās apud temetipsū. Adiicit profecto quater quinq; plane quatuordecim cōstituere, & quousq; illi uisum fuit. Cuiusmodi sunt, & quæ nobis admiranda illa Geometria facit. Etenim illa in exordio, extranea quædā & monstrosa postulata petens, sibiq; cōcedi postulās, quæ nullo pacto cōsistere queunt. puncta quædā individua, & lineas latitudine carētes, alliaq; id genus, super uitiosum putric; fundamēto ædificat, seq; meras demonstrationes existimat proferre, a falso interim progressa principio. Ergo ad eundem modū, uos quoq; singularū sectarum cōcessis principiis, quæ ad hæc sequuntur creditis. Et argumentū ueritatis eorū ex falsa cōsecutione colligitis. Deinde nōnulli ex ordine uestro spēbus immoriuntur, priusq; uerū uideant, eosq; a quibus sunt falsi agnoscāt. Alii quāq; sibi sentiant esse impositum, sero tandem cū tam facti sint senes, non audent reuerti. ueriti ut sit necesse homines natū tam grandes cōfiteri, se cū in puerilib; ludicrisq;

CONR.A.GO. IN T E R P R E T E.

Judicrisq; uersarētur rebus, nō animaduertisse. Itaq; pu-
dore illis immorātur, laudeq; præsentia efferūt, & quot
quot possunt ad eadē capessenda cohortātur. ne uideli-
cet ipsi soli sint decepti. sed illud sibi habeant solatio,
quod magna hominū turba cū eisdē malis cōflictetur,
in quibus uersantur ipsi. Præterea uero illud etiā uidēt,
si uerū fatcantur, fore ut nō amplius quemadmodū in
præsentia sit, pre cæteris sint admirationi, necq; eūdem
cōsecuturos honorē. proinde nō sane spōte dixerint, nō
ignari a quibus delapsi bonis, pares aliis existimaretur.
Paucos uero admodū reperias, qui ob fortitudinem au-
deant fateri se deceptos esse, aliosq; auertant, qui eadem
moltūtūr assequi. Itaq; si in quēpiā huiusmodi incidas,
ueritatis illū amatorē uocato. frugilq; simul & iustū, &
si placet philosophū. Illi enim soli nō inuidebo hui⁹ no-
minis appellationē. Alii uero aut plane uerū ignorāt pu-
tantes se scire, aut si sciant, ob ignauia & pudorē quodq;
præferri uellint, occulūt. Quanq; per Mineruā quæcūq;
dixi, missa faciamus, hoc ipso loco deponētes, illorūq; sic
oblivio, quēadmodū rerū ante Euclidis imperiū gesta,
rū. Datq; hāc Stoicorū disciplinā rectā esse, nullāq; præ-
terea aliam, uideamus utrū aliquis ad eā pateat aditus,
possitq; parari, an frustra se labore fatigēt quotquot illā
affectāt. Nam promissa quædā audio magnifica admirā-
daq; cū felicitate perfruētur, qui summū culmē cōscen-
derint. Solos enim hos cūcta semel habituros esse, quæ
uere sunt bona. Cæterā uero tute melius noris, an in hu-
iusmodi Stoicū, smo etiā summū Stoicū incideris, qui
neq; tristitia angī, neq; uoluptate cōuelli, neq; irasci qat,
uictor intuidiæ, diuisiarū cōtemptor, & simul omnibus
numeris beatus, cuiusmodi cōuenit illum esse, qui sit re-
gula normaq; uitæ, cū uirtute degendæ. Nā qui deficit

hi ueſ

LVCIANI HERMO:

uel in minimo imperfectus est, & si in oībus lōgo inter uallo uincat. Quod si illud desit, nōdū felicitate est potius. H E R. Huiusmodi quidē uidi neminē. L V. Recte facis Hermotime, qui de industria nō mētariſ. Quorsum igitur spectās philosophariſ, cū uideas neq; p̄r̄ce, p̄tore tuū, neq; itē illius, neq; etiā si in decē secula tēporē memoriā replices, aliquē ipsorū perfecte sapientē, & ob id felicitatis factū esse cōpotem. Nā illud haudquaq; res ēte dixeris, sufficere si pxime ad felicitatē accedas, quo niā id nihil affert utilitatis. Aequaliter cū sim⁹ extra uīam. Et sub dio similiter dedit, qui iuxta ostiū foris ad stat, & qui illinc lōgius est semotus. Hoc uero inter eos fuerit discriminis, q; hīc grauius cruciatur, cū uideat e proximio quātis bonis sit orbatus. Præterea ut propius accedas ad felicitatē. Permittam enim tibi istud, tot suscipis labores, tibi ipse molest⁹ & uīm faciēs. Præteritiq; tibi tantū uitæ spacium in tristitia & labore neq; nō uigiliis terrā obtuenti. Ac rursus alios ut minimū uiginti annos laborabis quēadmodū dicebas, ut octogenarius. Nū uero quis tibi spopondit te tā dū fore superstitem: nihilo tamē secius sis inter eos, qui nōdū felicitatē sunt cōsecuti, nisi tu solus speres assequi id, & persequendo obtenturū, quod prius te multiq; boniq; & nō paulo ue lociores fecuti nō cepere! Verum tamē cape si uideas tur. Deinde quā dū iam illo frueris in reliqua ætate, cū modo sis senex, & ad uoluptrate perfruēdū int̄pestiu⁹: alterūq; pedē, ut proverbio dicunt, habeas in sepulcro. Nisi uir egregie in aliā uitā te exerceas, ut cū illuc ueneris cōmodius agas, doctus quibus morib⁹ sit uīuedū. Q uod perinde est ac si quis tātis per appetet instruatq;

ut

CONR.A.GO. INTERPRETE.

ut lautius cænet, cōculum donec inscius imprudēsq; fa
me extinguitur. Quin nec illius tibi opinor uenit in
mentē, uirtutem in actione esse, nimirū in iuste pruden
ter, fortiterq; agendo. Vos autē, cum uos dico primari
os philosophos dico, omittentes hæc quærere ac facere,
dictiūculas miserias, ac syllogismos, disceptationesq; in
explicabiles meditamini, & his nugamentis magnā ultā
partem impenditis, quiq; in illis uicerit, pulcherrimum
certamen uobis uicisse iudicatur, ob quæ opinor etiam
præceptorē hunc suspicitus & ueneramini hominem
ætate cōfectum, quoniā eos, qui cum illo colloquuntur,
in hæsitantiam perplexitatēq; inducit. nouitq; quomo
do sit pēculū standū, quomodo cōueniat sophistā agere
ac improbū esse. & in absurdā quædā conilcere, & reue
rā dimissō fructu, ille autē cōsistit in actione, circa cor
ticem laboratis, folia alter in alterū in disputationibus
effundētes. An enim alia sūt Hermotime q; facitis ab ex
orta aurora usq; ad uesperam. H E R. Haudquaq;, sed il
laipsa. L V. An ne igitur quis recte dixerit, umbrā uos
amisso corpore uenari, aut serpentis exuuiū, ipsum ser
pentē elabi sustinentes? Imo uero perinde facere, quēad
modū si quis in mortariū infusam aquā ferteo pistillo
tundat, arbitratus se aliquod operæpreciū facere, igna
rus etiā si humeros, ut aiūt, feriendo perdat, aquā æqua
liter aquā manere. Ac permitte mihi hoc loco ut te inter
rogē. An excepta philosophia aliis etiā in reb⁹ cupias p̄ce
ptoris tui esse similis. Adeo enim est iracūdus, adeo sor
didus, adeo cōtēriosus, adeo Hercule uoluptati deditus,
etiā si nō ita multis uideatur. H E R. Quib⁹ rādē huius
modi uidet?. L V. Vis Hermotime tibi uti cōmemorē,
q; nup audiuī puecta admodū ætate senē quēdā narrare
cui ingēs adolescētuor⁹ turba ob philosophiā adhæres

h. ii. bant.

LVCIANI HERMO:

bant: Nā cum a quodā discipulo mercedē exigeret, sīo
machabatur, nimiū distulisse, iāq̄ legitimū debiti diem
excellisse, cū debuisset ante sedecim dies renumerasse ar-
gentū ipsis calēdis. Sic enim cōuenisse inter eos, atq̄ ob
hæc indignabatur. Aderat auūulus adolescētuli homo
rusticanus, & rudis si uobiscū cōferatur. Desine, inquit,
o p̄clare maxima iniuria affectū dicere, si uer bula qdā
abs te mercati nōdū aliud soluimus, quāquā nobis quæ
uēdīdisti, adhuc ipse retines, nec quicq̄ decessit tuæ disci-
plinæ. Aliis uero in rebus, quarū cupiditatē adductus,
adolescentē apud te collocaui, hicnihil per te factus est
melior. Echeratris uicini mel filiā virginē abreptā uitia
uit, dec̄p̄ ui illata accusat⁹ uix effugisset iudiciū, nisi talē
to ab Echecrate hoīe tenui iniuriam redemissem. Porro
matri non ita pridē colaphos impegit, qd̄ adimeret, illi
cadū, quē in sinu occultatū efferebat, opinor ut esset, un-
de symbolū daret. Nā in his, quæ pertinēt ad iracundiā
ad cupiditatē, & audaciā, mēdaciūq̄, superiore anno nō
paulo melius q̄ nūc, fuit affectus. Profecto malim eū in
his deponēdis abs te adiutū esse, quā illa scire, q̄ quoti-
die apud nos nihil huiusmodi rerū indigētes, super cœ-
nā deblaterat. Quēadmodū Crocodilus rapuerit pue-
rulū, promiseritq̄ redditurū, si responderet pater haud
scio quid. Vel quēadmodū necessario fiat, si dies sit, no-
bis producit, rationē haud scio quibus modis cōnectēs.
Nos uero ob hæc ridemus, potissimū quando oppletis
nostris aurib⁹, apud semetipsū meditatur habitus quoſ
dā & affectiones, præterea cōprehensiones, & phantasias,
multaq̄ huiusmodi nomina recēset. Audimusq̄ ipsū
dicere, Deū nō esse in cōelo, sed per omnia, ut arbores fa-
xa animantia esse diffusum usq̄ ad abiectissima quæq̄.

Cūq̄

CONTRA. GO. INTERPRETE

Cūq; ipsum mater rogaret, cur his deliramentis occupa-
retur, derisa ea, At si inquit, hæc deliramenta penit? edi-
dicero, nihil uictabit quin solus sim diues, solus regnum
obtineā. Allos uero scelera ac mancipia esse ducā, si me-
cum cōferantur. Hæc cū uir ille dixisset, attēde q̄so Her-
motime, cuiusmodi responsum philosophus dederit, q̄
plenū senilis prudētiæ. At inquit nisi ad me cōmeasset,
putasne illū lōge deteriora patrass̄e, aut per Iouē etiam
forsitan carnifici fuisse traditū. Nam nūc quidē illi fr̄cē
nū iniecit philosophia, & ab hac uita pudor reuocauit,
eoq̄ moderatior est uobis ac tolerabilior. Affert enim
illi pudorē quendā, si uideatur & habitu & nomine indi-
gnus, quē iam affectantē castigat ipsum. Itaq; iure opti-
mo sum acceptur? mercedē etiā si nō eo nomine, q̄ quē
admodū declarauī, reddidi meliorē, saltē ob ea, quæ nō
fecit, pudore philosophiæ cohibitus, quoniā nutrices sī
milia de pueris dicūt, eundē esse illis ad ludū literarium
Nam & si nondū idonei sint discēdis bonis, saltē tantis
per dū ibi manēt, nihil omnino designauerint mali. Pro-
inde ego quidē mihi aliis in reb⁹ oībus meo officio per-
fecte functus esse uideor. Et quēcūq; uoles, qui nostratiū
rerū sit peritus, huc in crastinū ueniens adducito, uides
bis q̄ scienter interroget, & quanta dexteritate responde-
at, q̄q̄ multa didicerit. Præterea quot iā plegerit libros
de enūtiationibus, de syllogismis de cōpræhēsionibus,
de moribus, & nō pauca id gen⁹ alia. Qd si matrē pulsa-
uit, aut rapuit uirgines, quid hæc ad me? Nō enim me il-
li pædagogū præfecisti. Talia homo grandis natu sup-
philosophia est locutus. Tu uero Hermotime num ipse
quoq; dices sat esse, ut ob id philosophemur, ne dete-
riora agamus: an ob alias spes ab initio cepimus sapien-
tiæ studiū amplecti? nōne ut imperitos honestate & mo-
deratione

LVCIANI HERMO.

deratione antehemus? Cur nō illud etiā mihi respōdes?
H E R . E quid aliud: nisi parū abesse, quin illachrymē.
adeo me tua oratio cū sit uera cōmouit, dolerōq; infelix,
qui tantā tēporis iacturā fecerim, mercede insuper haud
quaq; exigua pro labōribus per soluta. Nā nūc demū tāq;
et temulētia quadā ad sobrietatē reuocatus, intelligo cu
iusmodi sint, quae adamabā, & quid asperitatis horum
studio pertulerim. L V . Quorsum attinet o bone lachry
mas profundere. Nā illud cōmētū fabulæ, quā narrauit
Aesop⁹, ego plenū prudētiæ esse existimo. Refert enim
homoncionē quendā in litore undoso desidentē fluctus
numerasse, cūq; errore lapsus esset, doluisse grauitē ani
mo affectū, donec uulpecula, quæ ibi aderat ipsi diceret.
Quid te affligis & crucias, propter fluctus p̄terlapsos.
Par est, ut post hac numerare incipias, neq; præteriorū
cura distineare. Proinde tu quoq; quoniā sic tibi uidet,
feceris in posterū tū prudētius, tū melius, si ultā cū oīb⁹
cōmunē degere statuas, ciuēq; multitudini parē agas, ni
hil quod a consuetudine sit alienū, nihil fastuosum spe
rans. Neq; te pudeat, si modo recte sapi, si homo senex
mutata in cōtrariū sententia te recipias ac demigres ad
id, quod est p̄stantius. Hæc oīa amice q̄cūq; dixi ne me
putes cōtra Stoam paratū, aut quod mihi aduersus Sto
icos aliquā singularē inimicitiā suscepērim dixisse. Sed
oratio mihi habita est cōmuniter cōtra uniuersos. Nam
cōtra te dixisse, si Aristotelis, aut Platonis dogmata es
sem secut⁹, altos obscuros & ignobiles indicta causa cō
dēnans. Nūc uero, quoniā tu Stoicorū sectā prætulisti,
cōtra Stoam directa uidetur oratio, cū nihil aduersus il
lam habeat a cæteris eximiū. H E R . Recte narras, pro
Inde euctiglo hinc discedo, ut habitū hūc cōniutem. Ut
debis itaq; nō ita multo post, neq; barbam. quēadmodū
nūc :

CONRA. GO. INTERPRETE

nunc hirsutam ac prolixam, neq; asperam tristę uitæ ratione, sed libera ac remissa oia, fortasse etiam purpura uectiar, ut uideant oes, nihil mihi posthac cū illis rugas metis esse cōmercli. Atq; utinam liceret oia illa euomere, quæ ab illis tradita accepi. Mihi crede non grauerer hoc noie etiā elleborū potare, alia q; Chrysippus ratiōe, ut nihil posthac intelligam, q; garrit. Tibi uero nō mediocre habeo gratiam Luciane, q; me a rapido concitatoq; amne abreptū agitatūq; iamq; cedentē, & una cum aquarū impetu auctū retraxeris, adstas nobis iuxta il lud Tragicū, deus ex improviso apparenſ. Porro uides mihi nō sine causa caput tōdendū præbiturus, quād modū qui incolumes e naufragiis sunt seruati, tanq; Iosui ſp̄tatori, hodie ſacra factur⁹, cū tantam caliginem remouerim ab oculis. Cæterū ſi posthac per uiam ingrediēs, etiam præter animi ſentētiam in philosophum ali quē tandem incidero, auersabor, & præter fugiam non aliter atq; rabiosos canes.

FINIS.

Errata:

a. 1. facie. 2. uersu. 2. lege Serenissimi. a. 2. fa. 2. uersu. 22
le. quicq; pro quibusq;. a. 3. fa. 1. uer. 11. le. gerebant. Eadē
facie. uer. 22. le. rapi. cum. Et uersu. 29. le. uita. b. 4.
fa. 2. uer. 18. le. e re. e. 2. fa. 1. uer. 11. pro ſacra lege uota.
f. 3. fa. 1. uer. 15. lege uini.

Ε Τ Ρ Α Α Ε Κ Υ Ρ Α

Sacra haec Ancora non fefellerunt quam.

Semper flecti bimixta mensio nato.

Ne tempestatum uisa auferat, Ancora facit,
Quo mentem figas, est iacienda tibi.
Εν οὐρανῷ εἰσεσθαι.
ΠΟΜΩΚΙΟ ΕΥ ΟΙΓΟΥ ΚΥΔΑΣΙΝ ΤΙΣ ΙΑΝΑΓΥΕΙ.